

EUROPA-
KOMMISSIONEN

Bruxelles, den 15.9.2014
COM(2014) 576 final

ANNEX 1

BILAG

til

Forslag til Rådets afgørelse

om undertegnelse og midlertidig anvendelse af den økonomiske partnerskabsaftale (ØPA) mellem de vestafrikanske stater, ECOWAS og UEMOA på den ene side og Den Europæiske Union og dens medlemsstater på den anden side

BILAG

<p style="text-align:center">ØKONOMISK PARTNERSKABSAFТАLE (ØPA) MELLEМ DE VESTAFRIKANSKE STATER, ECOWAS OG UEMOA PÅ DEN ENE SIDE OG DEN EUROPÆISKE UNION OG DENS MEDLEMSSTATER PÅ DEN ANDEN SIDE</p>

Indhold

Liste over parter i aftalen

Præambel

DEL I: ØKONOMISK OG HANDELSMÆSSIGT PARTNERSKAB FOR BÆREDYGTIG UDVIKLING

DEL II: HANDELSPOLITIK OG HANDELSRELATEREDE SPØRGSMÅL

Kapitel 1: Told

Kapitel 2: Handelspolitiske beskyttelsesinstrumenter

Kapitel 3: Tekniske handelshindringer og sundheds- og plantesundhedsforanstaltninger

Kapitel 4: Andre ikke-toldmæssige handelshindringer

Kapitel 5: Handelslettelser, tolsamarbejde og gensidig administrativ bistand

Kapitel 6: Landbrug, fiskeri og fødevarerikkerhed

DEL III: SAMARBEJDE OM GENNEMFØRELSEN AF UDVIKLINGSDIMENSIONEN OG VIRKELIGGØRELSEN AF ØPA-MÅLENE

DEL IV: TVISTFOREBYGGELSE OG -BILÆGGELSE

Kapitel 1: Mål, anvendelsesområde og parter

Kapitel 2: Forebyggelse af tvister: konsultation og mægling

Kapitel 3: Tvistbilæggelsesprocedurer

Kapitel 4: Almindelige bestemmelser

DEL V: ALMINDELIGE UNDTAGELSER

DEL VI: INSTITUTIONELLE BESTEMMELSER

DEL VII: AFSLUTTENDE BESTEMMELSER

BILAG

REPUBLIKKEN BENIN,
BURKINA FASO,
REPUBLIKKEN KAP VERDE,
REPUBLIKKEN ELFENBENSKYSTEN,
REPUBLIKKEN GAMBIA,
REPUBLIKKEN GHANA,
REPUBLIKKEN GUINEA,
REPUBLIKKEN GUINEA-BISSAU,
REPUBLIKKEN LIBERIA,
DEN ISLAMISKE REPUBLIK MAURETANIEN,
REPUBLIKKEN MALI,
REPUBLIKKEN NIGER,
FORBUNDSREPUBLIKKEN NIGERIA,
REPUBLIKKEN SENEGAL,
REPUBLIKKEN SIERRA LEONE,
DEN TOGOLESISKE REPUBLIK,

og

DET ØKONOMISKE FÆLLESSKAB AF VESTAFRIKANSKE STATER (ECOWAS),

og

DEN VESTAFRIKANSKE ØKONOMISKE OG MONETÆRE UNION (UEMOA),

på den ene side,

og

KONGERIGET BELGIEN,
REPUBLIKKEN BULGARIEN,
DEN TJEKKISKE REPUBLIK,
KONGERIGET DANMARK,
FORBUNDSREPUBLIKKEN TYSKLAND,
REPUBLIKKEN ESTLAND,
IRLAND,
DEN HELLENSKE REPUBLIK,
KONGERIGET SPANIEN,
DEN FRANSKE REPUBLIK,
REPUBLIKKEN KROATIEN,
DEN ITALIENSKE REPUBLIK,

REPUBLIKKEN CYPERN,
REPUBLIKKEN LETLAND,
REPUBLIKKEN LITAUEN,
STORHERTUGDØMMET LUXEMBOURG,
UNGARN,
REPUBLIKKEN MALTA,
KONGERIGET NEDERLANDENE,
REPUBLIKKEN ØSTRIG,
REPUBLIKKEN POLEN,
DEN PORTUGISISKE REPUBLIK,
RUMÆNIEN,
REPUBLIKKEN SLOVENIEN,
DEN SLOVAKISKE REPUBLIK,
REPUBLIKKEN FINLAND,
KONGERIGET SVERIGE,
DET FORENEDE KONGERIGE STORBRITANNIEN OG NORDIRLAND,

og

DEN EUROPÆISKE UNION,

på den anden side,

SOM HENVISER TIL Georgetownaftalen om oprettelse af gruppen af stater i Afrika, Vestindien og Stillehavet (AVS-staterne), traktaterne om oprettelse af Det Økonomiske Fællesskab af Vestafrikanske Stater (ECOWAS) og Den Vestafrikanske Økonomiske og Monetære Union (UEMOA) på den ene side og traktaten om den Europæiske Union og traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde på den anden side,

SOM HENVISER TIL AVS-EF-partnerskabsaftalen, undertegnet i Cotonou den 23. juni 2000, revideret i Luxembourg den 25. juni 2005 og i Ouagadougou den 22. juni 2010, i det følgende benævnt "Cotonouaftalen",

SOM HENVISER TIL vigtigheden af de eksisterende forbindelser mellem Den Europæiske Union, dens medlemsstater og Vestafrika på den ene side og deres fælles værdier på den anden side,

SOM HENVISER TIL, at Den Europæiske Union, dens medlemsstater og Vestafrika ønsker at styrke deres tætte bånd og etablere varige forbindelser på grundlag af partnerskab, udvikling og solidaritet,

SOM ER OVERBEVISTE OM behovet for at fremme deres folks økonomiske og sociale fremskridt under hensyn til principperne om bæredygtig udvikling og miljøbeskyttelse,

SOM HENVISER TIL den betydning, parterne tillægger principperne i De Forenede Nationers pagt og særlig respekten for menneskerettighederne,

SOM HENVISER TIL deres tilslutning til de principper og regler, der gælder for den internationale handel, særlig de principper og regler, der er indeholdt i overenskomsten om oprettelse af Verdenshandelsorganisationen (WTO),

SOM HENVISER TIL behovet for at styrke integrationen mellem de vestafrikanske stater og forbindelserne mellem Europa og Afrika,

SOM ERINDRER OM, at Det Økonomiske Fællesskab af Vestafrikanske Stater (ECOWAS) og Den Vestafrikanske Økonomiske og Monetære Union (UEMOA) har som mål at fremme det regionale samarbejde og den regionale integration med henblik på en økonomisk union for Vestafrika for at forbedre menneskers levevilkår, for at opretholde og styrke den økonomiske stabilitet, for at styrke forbindelserne mellem medlemsstaterne og for at bidrage til det afrikanske kontinents fremgang og udvikling,

SOM BEKRÆFTER deres vilje til at samarbejde om at gennemføre målene i AVS-EU-partnerskabsaftalen som fastsat i Cotonouaftalen, dvs. reduktion og på sigt udryddelse af fattigdom, fremme af bæredygtig udvikling samt vellykket og gnidningsløs integration af AVS-staterne i verdensøkonomien,

SOM SKØNNER, at årtusindudviklingsmålene som anført i årtusindeerklæringen, som blev vedtaget af De Forenede Nationers generalforsamling i 2000, særlig hvad angår udryddelse af ekstrem fattigdom og sult, og de udviklingsmål og -principper, der er vedtaget på De Forenede Nationers konferencer, giver en klar vision og bør ligge til grund for partnerskabet mellem Vestafrika og Den Europæiske Union og dens medlemsstater i henhold til denne aftale,

SOM TAGER I BETRAGTNING, at Den Europæiske Union og dens medlemsstater er rede til at yde afgørende støtte til Vestafrika til regionens tilpasnings- og reformbestrebelse på økonomisk plan og med hensyn til den sociale udvikling samt til at gennemføre den fælles EU-Afrika-strategi,

SOM TAGER HENSYN TIL forskellen i det økonomiske og sociale udviklingsniveau mellem Vestafrika på den ene side og Den Europæiske Union og dens medlemsstater på den anden side samt til behovet for at styrke integrationen og den økonomiske udvikling i Vestafrika,

SOM SÆRLIG TAGER HENSYN TIL, at Vestafrika omfatter et væsentligt antal mindre udviklede lande, og at regionen derfor står over for alvorlige problemer i lyset af dens særlige økonomiske situation og særlige behov med hensyn til udvikling, fremme af handelen og finansiering,

SOM UNDERSTREGER, at den økonomiske partnerskabsaftale (ØPA) bl.a. bygger på en gradvis og asymmetrisk liberalisering af handelen med varer og tjenesteydelser til fordel for de vestafrikanske stater,

SOM BEKRÆFTER, at ØPA'en bør være et udviklingsværktøj til især at fremme bæredygtig vækst, øge produktions- og eksportkapaciteten i de vestafrikanske stater, støtte den strukturelle omlægning af de vestafrikanske økonomier såvel som deres diversificering og konkurrenceevne og sætte skub i udviklingen af handel, teknologi og jobskabelse i de vestafrikanske stater samt tiltrække investeringer,

SOM BEKRÆFTER, at stabilitet og varig fred er afgørende faktorer for en vellykket og effektiv regional integration i Vestafrika, som ØPA'en bør bidrage til,

SOM GIVER UDTRYK FOR, at de er fast besluttet på sammen at nå ovennævnte mål, samtidig med at de resultater, der er opnået ved Cotonouaftalen, fastholdes, og at de med henblik herpå ønsker at indgå en gensidigt fordelagtig og udviklingsfremmende ØPA,

ER BLEVET ENIGE OM FØLGENDE:

DA

DA

DEL I

ØKONOMISK OG HANDELSMÆSSIGT PARTNERSKAB FOR BÆREDYGTIG UDVIKLING

Artikel 1

Mål

1. Målene med denne aftale er:
 - a) at oprette et økonomisk og handelsmæssigt partnerskab, der sigter mod at opnå en hurtig og vedvarende jobskabende økonomisk vækst, mindske og siden udrydde fattigdom, forbedre levevilkårene, opnå fuld beskæftigelse, diversificere økonomierne, øge realindkomsten og produktionen, på en måde, der er forenelig med Vestafrikas behov, og som tager højde for parternes forskellige økonomiske udviklingsniveauer
 - b) at fremme regional integration, økonomisk samarbejde og god økonomisk styring i Vestafrika
 - c) at fremme handelen i regionen og bidrage til, at der etableres et samlet og effektivt regionalt marked i Vestafrika
 - d) at fremme Vestafrikas gnidningsløse og gradvise integration i verdensøkonomien på en måde, som er forenelig med dets samfundsmodel, prioriteringer og udviklingsstrategier
 - e) at styrke de økonomiske og handelsmæssige forbindelser mellem parterne på grundlag af solidaritet og gensidige interesser, overensstemmelse med WTO-forpligtelserne og under hensyn til den store forskel på de to regioners konkurrenceevne.
2. Med henblik på at nå målene i stk. 1 forpligter parterne sig til:
 - a) at støtte en forbedring af forsyningskapaciteten og konkurrenceevnen i produktionssektorerne i Vestafrika
 - b) at forbedre Vestafrikas kapacitet på det handelspolitiske område og i handelsrelaterede bestemmelser
 - c) at bidrage til en effektiv gennemførelse af de forpligtelser, som parterne har påtaget sig i internationale fora med hensyn til bæredygtig udvikling, udviklingsfinansiering, styrkelse af handelens rolle i udviklingen samt forøgelse af bistandens omfang og effektivitet
 - d) at skabe og gennemføre effektive, forudsigelige og gennemsigtige lovgivningsmæssige rammer på regionalt plan i Vestafrika med henblik på at fremme investeringer, udviklingen af den private sektor i Vestafrika, dialogen mellem den offentlige og den private sektor og partnerskabet mellem de private sektorer i Vestafrika og i Den Europæiske Union
 - e) at skabe en effektiv, forudsigelig og gennemsigtig ramme for samarbejdsforanstaltningerne, der gør det muligt at fremme målene med denne aftale, herunder ØPA-udviklingsprogrammet (PAPED) og bestemmelserne til gennemførelse heraf

- f) at gennemføre en gradvis og asymmetrisk liberalisering af handelen mellem parterne og at styrke samarbejdet inden for handel med varer og tjenesteydelser.

Artikel 2

Principper

1. ØPA'en er baseret på de væsentlige principper og elementer i Cotonouaftalen, som omhandlet i nævnte aftales artikel 2, 9, 19 og 35. ØPA'en bygger på de resultater, der er opnået ved Cotonouaftalen, og de tidligere AVS-EU-konventioner inden for finansielt samarbejde, regional integration og økonomisk og handelsmæssigt samarbejde.
2. ØPA'en gennemføres i komplementaritet med de resultater, der er opnået ved Cotonouaftalen, og for at aftalen kan være holdbar, er det nødvendigt, at de to parter effektivt gennemfører deres forpligtelser, herunder EU's forpligtelser vedrørende samarbejdet om udviklingsfinansiering og bistand til handel.
3. Parterne overholder deres forpligtelser i forbindelse med udviklingssamarbejde i hele ØPA'ens løbetid og forpligter sig til at etablere de nødvendige mekanismer for at sikre sammenhæng over tid mellem behovet for ledsageforanstaltninger til ØPA'en, som omhandlet i ØPA-udviklingsprogrammet i denne aftales del III, og udviklingssamarbejdet.
4. Handelsforbindelserne mellem de to regioner vil tage udgangspunkt i gensidighed og deres forskellige udviklingsniveauer. Med henblik herpå er forpligtelserne i henhold til denne aftale i overensstemmelse med Cotonouaftalens artikel 34, der indfører en særlig og differentieret behandling for så vidt angår forpligtelserne mellem de to parter. Parterne sikrer særlig, at der tages højde for de vestafrikanske økonomiers sårbarhed, og at der i liberaliseringen af handelen tages højde for principperne om progressivitet, fleksibilitet og asymmetri til fordel for Vestafrika.
5. Ved opfyldelsen af handelsforpligtelserne i henhold til denne aftale afholder parterne sig fra at hindre gennemførelsen af politikker for landbrug og fødevarerikkerhed, folkesundhed og uddannelse samt alle andre økonomiske og sociale politikker, som Vestafrika har vedtaget inden for rammerne af sin strategi for bæredygtig udvikling.
6. For at ØPA'en kan lykkes, skal der indgås et krævende partnerskab, hvis gennemførelse begge parter har et fælles ansvar for. De forpligter sig derfor til at bestræbe sig på at sikre dens holdbarhed.
7. Parterne bekræfter de forpligtelser, de har indgået i forbindelse med Dohaudviklingsrunden til at reducere og undgå tiltag, der kan forårsage handelsforvriddninger, og deres støtte til at nå ambitiøse mål i den henseende.
8. For at sikre en effektiv gennemførelse af aftalen opretter parterne fælles institutioner for at indføre en permanent styrings- og overvågnings-/evalueringsmekanisme, der gør det muligt at foretage de justeringer, der måtte være nødvendige for at nå målene i denne aftale.

Artikel 3

Økonomisk vækst og bæredygtig udvikling

1. Parterne bekræfter, at målet om bæredygtig udvikling bør tilstræbes og integreres på alle niveauer af deres økonomiske partnerskab for at opfylde de forpligtelser, der er fastsat i Cotonouaftalens artikel 1, 2, 9, 19, 21, 22, 23, 28 og 29, specielt den generelle forpligtelse til at udvikle økonomien og til at mindske og med tiden udrydde fattigdom på en måde, som er forenelig med målet om bæredygtig udvikling.
2. I forbindelse med denne aftale anser parterne målet om bæredygtig udvikling som en forpligtelse til at tage fuldt ud hensyn til deres respektive befolkningers og fremtidige generationers interesser på det menneskelige, kulturelle, økonomiske, sociale, sundhedsmæssige og miljømæssige område.
3. Parterne bekræfter deres forpligtelser i forbindelse med fattigdomsbekæmpelse til at udarbejde og gennemføre programmer, der kan styrke de makroøkonomiske rammer, fremme en hurtig og bæredygtig økonomisk vækst samt føre til oprettelse af de infrastrukturer, der er nødvendige for udviklingen af Vestafrikas intraregionale og internationale handel. Parterne støtter derfor institutionelle reformer, der sigter mod at tilpasse de nationale og regionale forvaltninger til de krav, som liberaliseringen af handelen stiller, og mod at styrke kapaciteten i Vestafrikas produktionssektorer.
4. Parterne støtter Vestafrikas indsats hvad angår bæredygtig skov- og fiskeriforvaltning og udvikling hen mod et moderne landbrug. De iværksætter og gennemfører derfor innovative former for handel, der fremmer bevarelsen af naturressourcer.
5. Parterne bestræber sig på at styrke aktørernes kapacitet og tekniske formåen for at fremme jobskabelse og for at kunne tage hensyn til de sociale virkninger af ØPA'en.

Artikel 4

Regional integration

1. Parterne erkender, at regional integration er et væsentligt element i deres partnerskab og et effektivt redskab til at nå målene i denne aftale og er enige om at støtte den kraftigt.
2. Med henblik på målene i stk. 1 bidrager parten Den Europæiske Union i overensstemmelse med bestemmelserne i del III gennem teknisk og finansiel bistand til regionens bestræbelser i forbindelse med integration, især oprettelsen af en toldunion og et fælles marked, gennemførelsen af makroøkonomisk og handelsmæssig overvågning samt udarbejdelsen af regionale regler, der skal gøre erhvervs miljøet i Vestafrika mere attraktivt.

DEL II

HANDELSPOLITIK OG HANDELSRELATEREDE SPØRGSMÅL

KAPITEL 1

TOLD

Artikel 5

Anvendelsesområde

Bestemmelserne i dette kapitel finder anvendelse på handel med varer mellem parterne.

Artikel 6

Oprindelsesregler

1. I denne artikel anvendes "oprindelse" om varer, der opfylder oprindelsesreglerne i bilag A vedrørende protokollen om definitionen af "produkter med oprindelsesstatus" og om metoder for administrativt samarbejde.
2. Senest fem år efter denne aftales ikrafttrædelse udarbejder parterne nye oprindelsesregler med henblik på at forenkle de begreber og metoder, der anvendes til bestemmelse af oprindelsen, i lyset af Vestafrikas udviklingsmål og Den Afrikanske Unions integrationsproces. I den forbindelse tager parterne hensyn til den teknologiske udvikling, produktionsprocesserne og alle andre relevante faktorer, der måtte nødvendiggøre ændringer af protokollen om oprindelsesregler.
3. Enhver ændring eller revision af oprindelsesreglerne som omhandlet i stk. 1 sker ved afgørelse i det fælles ØPA-råd.

Artikel 7

Told

1. Ved told forstås afgifter af enhver art, herunder også alle former for tillægsafgifter, der pålægges ved import eller eksport af varer; dette omfatter ikke:
 - a) skatter og andre interne afgifter, der pålægges i medfør af artikel 35
 - b) antidumping-, udlignings- eller beskyttelsesforanstaltninger, der anvendes i medfør af kapitel 2
 - c) gebyrer og andre afgifter, der pålægges i medfør af artikel 8 om gebyrer og andre afgifter.
2. For hvert produkt udgør basistolden, ud fra hvilken de successive nedsættelser, der er fastsat i denne aftale, skal foretages, den told, der faktisk anvendes på dagen for denne aftales ikrafttrædelse.

Artikel 8

Gebyrer og andre afgifter

De i artikel 7 omhandlede gebyrer og andre afgifter er underlagt en særlig tarifiering svarende til den faktiske værdi af de ydede tjenester og må ikke udgøre en indirekte beskyttelse af nationale produkter eller en beskatning af import eller eksport til fiskale formål.

Artikel 9

Standstill-klausul

1. Fra datoen for denne aftales ikrafttrædelse må der ikke indføres ny told ved import på de produkter, der er omfattet af liberaliseringen mellem parterne, og gældende told må ikke forhøjes.
2. Uanset stk. 1 kan Vestafrika i forbindelse med den endelige indførelse af ECOWAS' fælles toldtarif over for tredjelande indtil den 31. december 2014 ændre sine basistoldsatser for varer med oprindelse i Den Europæiske Union, hvis incidensen af disse toldsatser generelt ikke er større end incidensen af de i bilag C fastsatte satser. Det fælles ØPA-råd ændrer bilag C i overensstemmelse hermed.

Artikel 10

Afskaffelse af told ved import

1. Produkter med oprindelse i parten Vestafrika importeres toldfrit til Den Europæiske Union, jf. artikel 7, bortset fra de i bilag B anførte produkter på de deri angivne betingelser.
2. Vestafrika mindsker og fjerner gradvist den i artikel 7 angivne told, som gælder for produkter med oprindelse i Den Europæiske Union efter tidsplanen i bilag C.

Artikel 11

Vestafrikas regionale økonomiske fællesskabers selvstændige ressourcer

I overensstemmelse med denne aftale er parterne enige om, at den selvstændige finansieringsmekanisme for de vestafrikanske organisationer med ansvar for den regionale integration (ECOWAS og UEMOA) opretholdes, indtil der er etableret en ny finansieringsmetode.

Artikel 12

Ændring af Vestafrikas toldforpligtelser og fælles sektorpolitikker i Vestafrika

1. Med forbehold af artikel 10 om afskaffelse af told i Vestafrika kan parten Vestafrika, i lyset af sine særlige udviklingsbehov, særlig behovet for at understøtte sine fælles sektorpolitikker, efter aftale i det fælles ØPA-råd beslutte at ændre de i bilag C anførte toldsats, der pålægges en eller flere varer med oprindelse i parten Den Europæiske Union, når de importeres til Vestafrika. Det fælles ØPA-råd træffer med henblik herpå en afgørelse, senest seks (6) måneder efter at den europæiske part er blevet underrettet.
2. Parterne sikrer, at en sådan ændring ikke fører til uoverensstemmelse med artikel XXIV i den almindelige overenskomst om told og udenrigshandel fra 1994 (GATT).
3. Ændringerne af toldforpligtelserne opretholdes kun så længe, det er nødvendigt for at tage højde for Vestafrikas særlige udviklingsbehov.

Artikel 13

Told og afgifter ved eksport

1. Fra datoen for denne aftales ikrafttrædelse må der ikke indføres ny told ved eksport eller afgifter med tilsvarende virkning i handelen mellem parterne, og gældende told og afgifter må ikke forhøjes.
2. Told ved import eller afgifter med tilsvarende virkning må ikke være højere end den samme told eller de samme afgifter, der gælder for lignende varer, der eksporteres til alle andre lande, der ikke er parter i denne aftale.
3. Hvis parten Vestafrika under helt usædvanlige omstændigheder kan godtgøre, at regionen har et særligt behov for indtægter, for at fremme en nyoprettet industri eller for at beskytte miljøet, kan den på midlertidig basis og efter samråd med parten Den Europæiske Union indføre told ved eksport eller afgifter med tilsvarende virkning på et begrænset antal yderligere varer eller øge den eksisterende tolds eller de eksisterende afgifters incidens.

4. Parterne er enige om at tage bestemmelserne i denne artikel op til fornyet overvejelse i det fælles ØPA-råd i overensstemmelse med denne aftales revisionsbestemmelse under fuld hensyntagen til deres betydning for parten Vestafrikas udvikling og diversificeringen af dennes økonomi.

Artikel 14

Varebevægelser

1. Varer med oprindelse i en af parterne pålægges kun told én gang på den anden parts territorium. De kan frit omsættes på den anden parts territorium, uden at der skal betales yderligere told.
2. Med henblik på anvendelsen af stk. 1 gælder der en overgangsperiode for regionen Vestafrika på fem (5) år fra datoen for denne aftales ikrafttrædelse til at iværksætte en ordning med fri omsætning. Denne frist kan revideres på grundlag af resultaterne af de finanspolitiske overgangsreformer, som Vestafrika skal gennemføre, i samarbejde med Den Europæiske Union. Med henblik herpå evaluerer parterne jævnligt gennemførelsen af disse reformer.
3. Parterne samarbejder med henblik på at fremme varernes bevægelighed og forenkle toldprocedurerne i overensstemmelse med kapitel 5 om handelslettelser.

Artikel 15

Tarifering af varer

Tariferingen af de varer, der er omfattet af denne aftale, er fastsat i parternes respektive toldnomenklatur i overensstemmelse med det harmoniserede varebeskrivelses- og varenomenklaturssystem ("HS").

Artikel 16

Mestbegunstigelsesklausul

1. Parterne bekræfter deres forpligtelser i forbindelse med bemyndigelsesbestemmelsen.
2. Parten Den Europæiske Union indrømmer parten Vestafrika enhver gunstigere toldbehandling, som den måtte indrømme en tredjepart, hvis parten Den Europæiske Union bliver part i en præferenceaftale med denne tredjepart efter denne aftales undertegnelse.
3. Parten Vestafrika indrømmer parten Den Europæiske Union enhver gunstigere toldbehandling, som den efter denne aftales undertegnelse måtte indrømme en anden handelspartner end landene i Afrika og AVS-staterne, der i året forud for den i dette stykke omhandlede præferenceaftales ikrafttrædelse både tegnede sig for over 1,5 procent af verdenshandelen og havde en industrialiseringsgrad – målt som værditilvækst i fremstillingsindustrien i forhold til BNP – på over 10 procent. Hvis præferenceaftalen indgås med en gruppe lande, der optræder enkeltvis, samlet eller gennem en frihandelsaftale, vil tærsklen for andelen af verdenshandelen være 2 procent. Til denne beregning anvendes officielle WTO-data om førende eksportører inden for verdenshandelen med varer (ekskl. handel EU-medlemsstaterne imellem) og data om værditilvæksten i fremstillingsindustrien fra FN's Organisation for Industriel Udvikling (UNIDO).

4. Hvis parten Vestafrika opnår en væsentligt gunstigere behandling fra den i stk. 3 omhandlede handelspartner end den, parten Den Europæiske Union tilbyder, indleder parterne konsultationer og træffer i fællesskab afgørelse om gennemførelsen af bestemmelserne i stk. 3.
5. Parterne er enige om at løse tvister vedrørende fortolkningen og anvendelsen af denne artikel ved loyalt at føre konsultationer med det formål at nå frem til en gensidigt acceptabel løsning.
6. Bestemmelserne i dette kapitel må ikke fortolkes således, at de forpligter parterne til at indrømme hinanden en præferencebehandling, som måtte følge af, at en af dem er part i en præferenceaftale med en tredjepart på datoen for denne aftales ikrafttrædelse.

Artikel 17

Særlige bestemmelser om administrativt samarbejde

1. Parterne er enige om, at administrativt samarbejde er afgørende for gennemførelsen af og kontrollen med den præferencebehandling, der indrømmes i henhold til dette kapitel, og de er fast besluttet på at bekæmpe uregelmæssigheder og svig i toldspørgsmål og hermed beslægtede anliggender.
2. Har en part på grundlag af en bekræftet oplysning fået bevis for manglende administrativt samarbejde og/eller uregelmæssigheder eller svig, kan den suspendere præferencebehandlingen af det eller de pågældende produkter midlertidigt i overensstemmelse med denne artikel.
3. I denne artikel forstås ved manglende administrativt samarbejde bl.a.:
 - a) gentagne forsømmelser af forpligtelsen til at kontrollere det eller de pågældende produkters oprindelsesstatus
 - b) gentagne afslag på eller unødige forsinkelser med at foretage og/eller give meddelelse om resultaterne af efterfølgende kontrol af oprindelsesbeviset
 - c) gentagne afslag på eller unødige forsinkelser med at give tilladelse til at udføre en opgave i forbindelse med samarbejdet for at kontrollere ægtheden af dokumenter eller korrektheden af oplysninger, der er af betydning for indrømmelsen af den pågældende præferencebehandling.
4. Præferencebehandlingen kan suspenderes midlertidigt på følgende betingelser:
 - a) Den part, der på grundlag af en bekræftet oplysning har fået bevis for manglende administrativt samarbejde og/eller uregelmæssigheder eller svig, giver uden unødigt forsinkelse det fælles udvalg for ØPA'ens gennemførelse meddelelse om beviset og den bekræftede oplysning og indleder på grundlag af alle relevante oplysninger og objektive beviser konsultationer med det fælles udvalg for ØPA'ens gennemførelse med henblik på at nå frem til en for begge parter acceptabel løsning.
 - b) Har parterne indledt konsultationer med det fælles udvalg for ØPA'ens gennemførelse, jf. ovenfor, og er de ikke nået frem til en acceptabel løsning senest tre (3) måneder efter meddelelsen, kan den berørte part midlertidigt suspendere præferencebehandlingen af det eller de pågældende produkter. En midlertidig suspension meddeles hurtigst muligt det fælles udvalg for ØPA'ens gennemførelse.

- c) Midlertidige suspensioner i henhold til denne artikel begrænses til, hvad der er nødvendigt for at beskytte den berørte parts finansielle interesser. Suspensionerne må højst vare seks måneder med mulighed for forlængelse med yderligere seks (6) måneder. Midlertidige suspensioner meddeles det fælles udvalg for ØPA'ens gennemførelse straks efter vedtagelsen. De er genstand for regelmæssige konsultationer i det fælles udvalg for ØPA'ens gennemførelse, særlig med henblik på at bringe dem til ophør, så snart betingelserne for deres anvendelse ikke længere er til stede.
5. Samtidig med at der gives meddelelse til det fælles udvalg for ØPA'ens gennemførelse i henhold til stk. 4, litra a), offentliggør den berørte part en meddelelse til importørerne i sin officielle tidende. Af meddelelsen til importørerne skal det fremgå, at det på grundlag af en bekræftet oplysning er bevist, at der for det pågældende produkt foreligger manglende administrativt samarbejde og/eller uregelmæssigheder eller svig.

Artikel 18

Behandling af administrative fejl

Begår de kompetente myndigheder fejl i forvaltningen af præferenceordningen for eksport og særlig i anvendelsen af protokollen om definitionen af "produkter med oprindelsesstatus" og metoder for administrativt samarbejde i bilag A, og får den pågældende fejl følger med hensyn til told ved import, kan den part, der berøres af disse følger, anmode det fælles udvalg for ØPA'ens gennemførelse om at undersøge og vedtage alle passende foranstaltninger til løsning af problemet.

KAPITEL 2

HANDELSPOLITISKE BESKYTTELSESINSTRUMENTER

Artikel 19

Mål

1. Målene med dette kapitel er at fastsætte de betingelser, hvorpå de to parter, samtidig med at de arbejder for at fremme varehandelen mellem sig, kan træffe handelspolitiske beskyttelsesforanstaltninger, som fraviger bestemmelserne i denne aftales artikel 9, 10 og 34.
2. Parterne sikrer, at de foranstaltninger, der træffes i forbindelse med bestemmelserne i dette kapitel, ikke går ud over, hvad der er nødvendigt for at forebygge eller afhjælpe de deri beskrevne situationer.

Artikel 20

Antidumping- og udligningsforanstaltninger

1. Intet i denne aftale er til hinder for, at Den Europæiske Union eller staterne i parten Vestafrika, enkeltvis eller samlet, kan træffe antidumping- og udligningsforanstaltninger i overensstemmelse med de relevante WTO-aftaler, særlig WTO-aftalen om anvendelsen af artikel VI i GATT og WTO-aftalen om subsidier og udligningsforanstaltninger.

2. Med henblik på anvendelsen af denne artikel bestemmes oprindelse efter parternes ikke-præferentielle oprindelsesregler på grundlag af bestemmelserne i WTO-aftalen om oprindelsesregler.
3. Der tages hensyn til den særlige situation, udviklingslandene i Vestafrika er i, når det påtænkes at anvende antidumping- eller udligningsforanstaltninger. Inden der indføres en endelig antidumping- eller udligningstold, overvejer parterne muligheden for en konstruktiv løsning som omhandlet i de relevante WTO-aftaler. Med henblik herpå kan undersøgelsesmyndighederne bl.a. føre passende konsultationer.
4. Antidumpingtold og udligningsforanstaltninger forbliver kun i kraft så længe og i det omfang, det er nødvendigt for at modvirke dumping eller subsidier, som forvolder skade.
5. Intet produkt, der har sin oprindelse i en part, og som importeres til den anden parts territorium, må pålægges både antidumping- og udligningstold for at afhjælpe en og samme situation, der er opstået som følge af dumping eller eksportsubsidiering. Parterne garanterer, at antidumping- eller udligningsforanstaltninger ikke samtidig kan anvendes på nationalt plan og på regionalt eller subregionalt plan på samme produkt.
6. Parterne er enige om hver især at oprette en enkelt instans til domstolsprøvelse, inklusive til klagesager. Denne instans' afgørelser skal have virkning på territoriet i alle de stater, hvor den anfægtede foranstaltning finder anvendelse.
7. Bestemmelserne i denne artikel finder anvendelse på alle undersøgelser, der indledes efter denne aftales ikrafttrædelse.
8. Bestemmelserne i denne artikel er ikke underlagt tvistbilæggelsesbestemmelserne i denne aftale.

Artikel 21

Multilaterale beskyttelsesforanstaltninger

1. Med forbehold af bestemmelserne i denne artikel er intet i denne aftale til hinder for, at en af parterne kan indføre ekstraordinære foranstaltninger af begrænset varighed i overensstemmelse med artikel XIX i den almindelige overenskomst om told og udenrigshandel (GATT) 1994, aftalen om beskyttelsesforanstaltninger og artikel 5 i WTO-aftalen om landbrug.
2. Med henblik på anvendelsen af denne artikel bestemmes oprindelse efter parternes ikke-præferentielle oprindelsesregler på grundlag af bestemmelserne i WTO-aftalen om oprindelsesregler.
3. Med forbehold af bestemmelserne i stk. 1 og i betragtning af denne aftales overordnede udviklingsmål og de vestafrikanske staters beskedne økonomiske betydning undtager parten Den Europæiske Union import fra de vestafrikanske stater fra enhver foranstaltning, der måtte træffes i medfør af artikel XIX i GATT 1994, aftalen om beskyttelsesforanstaltninger og artikel 5 i WTO-aftalen om landbrug.
4. Bestemmelserne i stk. 3 finder anvendelse i en periode på fem (5) år fra datoen for denne aftales ikrafttrædelse. Senest et hundrede og tyve (120) dage inden udløbet af denne periode tager det fælles ØPA-råd gennemførelsen af disse bestemmelser op til fornyet overvejelse i lyset af de vestafrikanske staters udviklingsbehov med henblik på at tage stilling til, om deres anvendelse bør forlænges.

5. Bestemmelserne i denne artikel er ikke underlagt tvistbilæggelsesbestemmelserne i denne aftale.

Artikel 22

Bilaterale beskyttelsesforanstaltninger

1. Med forbehold af bestemmelserne i denne artikel kan en af parterne træffe beskyttelsesforanstaltninger af begrænset varighed, der fraviger bestemmelserne i artikel 9 og 10.
2. De i stk. 1 omhandlede beskyttelsesforanstaltninger kan træffes, når et produkt med oprindelse i en af parterne importeres til den anden parts territorium i så øgede mængder og under sådanne vilkår, at det forårsager, eller der er fare for, at det vil forårsage:
 - a) alvorlig skade for indenlandske producenter af tilsvarende eller direkte konkurrerende produkter på den importerende parts territorium
 - b) forstyrrelser i en økonomisk sektor, særlig når disse forstyrrelser skaber store sociale problemer eller vanskeligheder, som kan føre til en alvorlig forværrelse af den importerende parts økonomiske situation, eller
 - c) forstyrrelser på markederne for tilsvarende eller direkte konkurrerende landbrugsprodukter¹ eller i de mekanismer, der regulerer disse markeder.
3. De i denne artikel omhandlede beskyttelsesforanstaltninger må ikke gå ud over, hvad der er strengt nødvendigt for at afhjælpe eller forhindre en alvorlig skade eller forstyrrelser som defineret i stk. 2, 4 og 5. Den importerende parts beskyttelsesforanstaltninger må kun være en eller flere af følgende:
 - a) suspension af enhver yderligere nedsættelse af toldsatsen for det pågældende produkt som omhandlet i denne aftale
 - b) forhøjelse af toldsatsen for det pågældende produkt op til et niveau, der ikke overstiger den toldsats, der pålægges andre WTO-medlemmer, og
 - c) indførelse af toldkontingenter for det pågældende produkt.
4. Importeres et produkt med oprindelse i en eller flere stater i parten Vestafrika til en eller flere regioner i parten Den Europæiske Unions yderste periferi i så øgede mængder og under sådanne vilkår, at det forårsager, eller der er fare for, at det vil forårsage en skade eller forstyrrelser som omhandlet i stk. 2, litra a), b) og c), kan parten Den Europæiske Union træffe tilsyns- eller beskyttelsesforanstaltninger begrænset til den eller de pågældende regioner i overensstemmelse med procedurerne i stk. 6-11, uden at det berører bestemmelserne i stk. 1-3.
5. Importeres et produkt med oprindelse i et eller flere stater i parten Den Europæiske Union til en eller flere stater i Vestafrika i så øgede mængder og under sådanne vilkår, at det forårsager, eller der er fare for, at det vil forårsage en skade eller forstyrrelser som omhandlet i stk. 2, litra a), b) og c), kan den eller de stater træffe tilsyns- eller beskyttelsesforanstaltninger begrænset til den eller de pågældende staters territorium i overensstemmelse med procedurerne i stk. 6-11, uden at det berører bestemmelserne i stk. 1-3.

¹ I denne artikel forstås ved landbrugsprodukter de produkter, der er omfattet af bilag I til WTO-aftalen om landbrug.

6. De i denne artikel omhandlede beskyttelsesforanstaltninger opretholdes kun så længe, det er nødvendigt for at forhindre eller afhjælpe en alvorlig skade eller forstyrrelser som defineret i stk. 2, 4 og 5.
7. De i denne artikel omhandlede beskyttelsesforanstaltninger anvendes i en periode på højst fire (4) år. Hvis de omstændigheder, der lå til grund for indførelsen af beskyttelsesforanstaltninger, fortsat er til stede, kan de pågældende foranstaltninger forlænges med en yderligere periode på fire (4) år.
8. De i denne artikel omhandlede beskyttelsesforanstaltninger, der varer over et (1) år, skal ledsages af en tidsplan, hvoraf det klart fremgår, at de gradvis afvikles senest ved udløbet af den fastsatte periode.
9. De i denne artikel omhandlede beskyttelsesforanstaltninger må ikke anvendes på et produkt, som tidligere har været genstand for en sådan foranstaltning, i en periode på mindst et (1) år efter den pågældende foranstaltnings udløb, medmindre der foreligger helt usædvanlige omstændigheder, hvilket vurderes af det fælles udvalg for ØPA'ens gennemførelse.
10. Med henblik på gennemførelsen af ovenstående stykker gælder følgende bestemmelser:
 - a) Er en part af den opfattelse, at en af de i stk. 2, 4 og 5 omhandlede omstændigheder er til stede, indbringer den straks sagen for det fælles udvalg for ØPA'ens gennemførelse.
 - b) Det fælles udvalg for ØPA'ens gennemførelse kan om nødvendigt fremsætte henstillinger for at afhjælpe de opståede omstændigheder. Hvis det fælles udvalg for ØPA'ens gennemførelse ikke senest tredive (30) dage efter sagens indbringelse for udvalget har fremsat henstillinger, der kan afhjælpe omstændighederne, og der ikke er fundet nogen tilfredsstillende løsning, kan den importerende part indføre passende foranstaltninger til afhjælpning af omstændighederne i overensstemmelse med denne artikel.
 - c) Den berørte part giver, før den træffer en foranstaltning i henhold til denne artikel, eller hurtigst muligt i de tilfælde, der er omfattet af stk. 11, det fælles udvalg for ØPA'ens gennemførelse alle oplysninger, der er relevante for en fuldstændig undersøgelse af situationen, med henblik på at finde en for begge parter acceptabel løsning.
 - d) Der vælges fortrinsvis sådanne beskyttelsesforanstaltninger, som gør det muligt at afhjælpe det opståede problem effektivt og hurtigt, og som samtidig forstyrrer anvendelsen af denne aftale mindst muligt.
 - e) Enhver beskyttelsesforanstaltning, der træffes i medfør af denne artikel, meddeles straks det fælles udvalg for ØPA'ens gennemførelse og er dér genstand for periodiske konsultationer, særlig med henblik på fastsættelse af en tidsplan, der gør det muligt at afskaffe den, så snart omstændighederne tillader det.
11. Er et øjeblikkeligt indgreb nødvendigt på grund af helt usædvanlige omstændigheder, kan den berørte importerende part, det være sig parten Den Europæiske Union eller parten Vestafrika, træffe de i stk. 3, 4 og 5 omhandlede foranstaltninger på midlertidig basis uden at opfylde kravene i stk. 10. Et sådant indgreb kan iværksættes for en periode på højst et hundrede og firs (180) dage, når foranstaltningerne træffes af parten Den Europæiske Union, og to hundrede og fyrre (240) dage, når de træffes

af parten Vestafrika, eller når de af parten Den Europæiske Union truffe foranstaltninger er begrænset til en eller flere regioner i dens yderste periferi. En sådan midlertidig foranstaltnings varighed medregnes som en del af den indledende periode og en eventuel forlængelse som omhandlet i stk. 7 og 8. Når der træffes sådanne midlertidige foranstaltninger, tages der hensyn til alle involverede parters interesser. Den berørte importerende part underretter den anden part og indbringer straks sagen for det fælles udvalg for ØPA'ens gennemførelse til undersøgelse.

12. Hvis en importerende part undergiver importen af et produkt en administrativ procedure med det formål hurtigt at tilvejebringe oplysninger om en udvikling i samhandelen, som kan medføre de i denne artikel omhandlede problemer, underretter den straks det fælles udvalg for ØPA'ens gennemførelse herom.
13. WTO-aftalerne kan ikke påberåbes for at forhindre en part i at indføre beskyttelsesforanstaltninger i overensstemmelse med denne artikel.

Artikel 23

Klausul om nye industrier

1. Parten Vestafrika kan midlertidigt suspendere nedsættelsen af toldsatsen eller øge toldsatsen til et niveau, der ikke overstiger den toldsats, der pålægges andre WTO-medlemmer, hvis et produkt med oprindelse i Den Europæiske Union efter en nedsættelse af toldsatsen importeres til dens territorium i så øgede mængder og under sådanne vilkår, at det kan være til fare for fremkomsten af en ny industri eller forårsager eller vil kunne forårsage forstyrrelser for en ny industri, der fremstiller tilsvarende eller direkte konkurrerende produkter.
2.
 - a) Er parten Vestafrika af den opfattelse, at de i stk. 1 omhandlede omstændigheder er til stede, indbringer den straks sagen for det fælles udvalg for ØPA'ens gennemførelse til undersøgelse.
 - b) Det fælles udvalg for ØPA'ens gennemførelse kan om nødvendigt fremsætte henstillinger for at afhjælpe de opståede omstændigheder. Hvis det fælles udvalg for ØPA'ens gennemførelse ikke senest tredive (30) dage efter sagens indbringelse for udvalget har fremsat henstillinger, der kan afhjælpe omstændighederne, og der ikke er fundet nogen tilfredsstillende løsning, kan parten Vestafrika indføre passende foranstaltninger til afhjælpning af omstændighederne i overensstemmelse med denne artikel.
 - c) Parten Vestafrika giver, før den træffer en foranstaltning i henhold til denne artikel, det fælles udvalg for ØPA'ens gennemførelse alle oplysninger, der er relevante for en fuldstændig undersøgelse af situationen, med henblik på at finde en for begge parter acceptabel løsning.
 - d) Når der vælges foranstaltninger, der skal træffes i henhold til denne artikel, skal der fortrinsvis vælges foranstaltninger, der forstyrrer anvendelsen af denne aftale mindst muligt.
 - e) Enhver foranstaltning, der træffes i medfør af denne artikel, meddeles straks det fælles udvalg for ØPA'ens gennemførelse og er dér genstand for periodiske konsultationer.
 - f) Under kritiske omstændigheder, hvor en forsinkelse kunne forårsage skade, som ville være vanskelig at afhjælpe, kan parten Vestafrika træffe de i stk. 1 omhandlede foranstaltninger på midlertidig basis uden at opfylde kravene i litra

a)-e). Et sådant indgreb kan iværksættes for en periode på højst to hundrede (200) dage. En sådan midlertidig foranstaltnings varighed medregnes som en del af den i stk. 3 omhandlede periode. Parten Vestafrika underretter parten Den Europæiske Union og indbringer straks sagen for det fælles udvalg for ØPA'ens gennemførelse til undersøgelse.

3. Disse foranstaltninger kan anvendes i en periode på højst otte (8) år. Anvendelsen af foranstaltningerne kan forlænges ved afgørelse fra det fælles ØPA-råd.

Artikel 24

Samarbejde

1. Parterne erkender vigtigheden af at samarbejde på området handelspolitiske beskyttelsesinstrumenter for at sikre retfærdighed og gennemsigtighed i handelen mellem dem.
2. Parterne er enige om at samarbejde i overensstemmelse med bestemmelserne i del III, bl.a. ved at befordre bistandsforanstaltninger, særlig på følgende områder:
 - a) udarbejdelse af lovgivning og oprettelse af institutioner med henblik på handelsbeskyttelse
 - b) opbygning af kapacitet, navnlig af kompetente myndigheder i staterne i parten Vestafrika, for at fremme en bedre beherskelse og udnyttelse af de i denne aftale omhandlede handelspolitiske beskyttelsesinstrumenter.

KAPITEL 3

TEKNISKE HANDELSHINDRINGER OG SUNDHEDS- OG PLANTESUNDHEDSFORANSTALTNINGER

Artikel 25

Mål

1. Formålet med dette kapitel er at fremme varehandelen mellem parterne og samtidig forbedre deres evne til at afdække, forebygge og fjerne unødvendige handelshindringer, der skyldes tekniske forskrifter, standarder og overensstemmelsesvurderingsprocedurer, der anvendes af den ene eller den anden part, samt bevare parternes evne til at beskytte planter, dyr og folkesundheden.
2. Ved gennemførelsen af bestemmelserne i dette kapitel sikrer parterne importerede produkter fra den anden parts territorium en ikke-diskriminerende behandling sammenlignet med den behandling, der gives lignende indenlandske produkter og lignende produkter fra tredjelande.
3. I overensstemmelse med bestemmelserne i artikel 2, stk. 2 og 3 i WTO-aftalen om sundheds- og plantesundhedsforanstaltninger (SPS-aftalen) sikrer hver part endvidere, at de sundheds- og plantesundhedsforanstaltninger, der træffes for at beskytte menneskers sundhed eller sikkerhed og dyrs liv eller sundhed samt beskytte planter og miljøet, hverken tilsigter eller medfører unødvendige hindringer for varehandelen mellem de to parter. Disse foranstaltninger må derfor ikke være mere handelsbegrænsende end strengt nødvendigt.

Artikel 26

Anvendelsesområde og definitioner

1. Bestemmelserne i dette kapitel finder anvendelse på tekniske forskrifter og standarder samt overensstemmelsesvurderingsprocedurer som defineret i WTO-aftalen om tekniske handelshindringer (TBT-aftalen) og på WTO's sundheds- og plantesundhedsforanstaltninger (i det følgende benævnt "SPS-foranstaltninger"), for så vidt som de påvirker handelen mellem parterne.
2. Medmindre andet er angivet, anvendes i dette kapitel definitionerne i WTO's SPS- og TBT-aftaler og i de relevante standarder og tekster vedtaget af Codex Alimentarius-Kommissionen, den internationale plantebeskyttelseskonvention (IPPC) og Verdensorganisationen for Dyresundhed (OIE), hvilket også gælder enhver henvisning til produkter i dette kapitel.

Artikel 27

Kompetente myndigheder

1. De to parter kompetente myndigheder for så vidt angår gennemførelsen af de i dette kapitel omhandlede foranstaltninger er anført i denne aftales bilag D, tillæg II.
2. I overensstemmelse med artikel 31 underretter parterne i god tid hinanden om alle væsentlige ændringer vedrørende de kompetente myndigheder, der er anført i bilag D, tillæg II. Det fælles udvalg for ØPA'ens gennemførelse vedtager enhver nødvendig ændring af denne aftales bilag D, tillæg II.

Artikel 28

Gensidige forpligtelser

1. Parterne bekræfter deres rettigheder og forpligtelser i henhold til de relevante WTO-aftaler og særlig SPS- og TBT-aftalen. De bekræfter ligeledes deres rettigheder og forpligtelser i henhold til de relevante standarder og tekster vedtaget af den internationale plantebeskyttelseskonvention (IPPC), Codex Alimentarius-Kommissionen og Verdensorganisationen for Dyresundhed (OIE). De stater, der ikke er medlemmer af WTO, bekræfter ligeledes deres vilje til at gennemføre de i SPS- og TBT-aftalerne fastsatte forpligtelser på alle områder, der berører handelsforbindelserne mellem parterne.
2. Parterne bekræfter deres vilje til at forbedre folkesundheden på deres respektive territorier, særlig ved at styrke deres kapacitet til at finde frem til produkter, der ikke lever op til kravene.
3. I forbindelse med handelen mellem parterne må de ikke eksportere eller reeksportere produkter, der ikke opfylder de gældende krav i den eksporterende parts lovgivning. Eksport eller reeksport af produkter, der er underlagt SPS-foranstaltningerne er dog tilladt, hvis dette udtrykkeligt er fastsat af den importerende parts myndigheder. Eksport af andre produkter er tilladt, medmindre den importerende parts lovgivning forbyder det.
4. Disse tilsagn, rettigheder og forpligtelser danner grundlag for parternes aktiviteter i henhold til dette kapitel.

Artikel 29

Ækvivalens

1. Parterne accepterer den anden parts sundheds- og plantesundhedsforanstaltninger som ækvivalente, selv om disse foranstaltninger adskiller sig fra deres egne eller dem, som anvendes af tredjelande, der handler med det samme produkt, hvis den eksporterende part over for den importerende part objektivt godtgør, at dens indenlandske foranstaltninger lever op til det passende niveau for sundheds- eller plantesundhedsbeskyttelse, der gælder på den importerende parts territorium. Med henblik herpå gives den importerende part efter anmodning rimelig adgang til at gennemføre inspektion, prøvning og andre relevante procedurer.
2. Parterne indgår efter anmodning og gensidig aftale i konsultationer med henblik på i givet fald at nå frem til bilaterale og multilaterale aftaler om anerkendelse af bestemte sundheds- eller plantesundhedsforanstaltningers ækvivalens.

Artikel 30

Fastlæggelse af sundheds- og plantesundhedszoner

Hvad angår betingelserne for import kan parterne foreslå og afgrænse zoner med en særlig sundheds- og plantesundhedsmæssig status én for én under henvisning til SPS-aftalens artikel 6. Parterne sikrer navnlig, at deres sundheds- eller plantesundhedsforanstaltninger er tilpasset til de særlige sundhedsmæssige og plantesundhedsmæssige karakteristika i det område, hvor produktet har sin oprindelse, og det område som produktet er bestemt til, uanset om det drejer sig om et helt land, en landsdel, flere lande eller dele af flere lande.

Artikel 31

Gennemsigtighed i handelsvilkår og informationsudveksling

1. For at sikre overholdelse af deres bestemmelser underretter parterne hinanden om alle ændringer af deres lov- og administrationskrav for produkter i overensstemmelse med procedurerne for underretning i SPS- og TBT-aftalerne.
2. Parterne er enige om ved behov at underrette hinanden skriftligt om foranstaltninger, der træffes for at forbyde import af varer med det formål hurtigst muligt at imødegå et problem, der vedrører sundhed (folke-, dyre- eller plantesundheden), forebyggelse af risici eller miljø, i overensstemmelse med henstillingerne i SPS-aftalen.
3. Parterne er enige om at udveksle oplysninger med henblik på at samarbejde for at sikre, at deres produkter opfylder de gældende tekniske forskrifter og standarder, så de kan få adgang til hinandens markeder.
4. Hvis det er nødvendigt, udveksler parterne ligeledes direkte oplysninger om andre områder, som de er enige om, er potentielt vigtige for deres handelsforbindelser, herunder spørgsmål om fødevarerikkerhed, udbrud af dyre- og plantesygdomme, videnskabelige udtalelser og andre vigtige hændelser vedrørende produktsikkerhed.
5. Hvis det er nødvendigt, er parterne enige om at udveksle oplysninger om epidemiologisk overvågning af dyresygdomme. Hvad angår plantesundhedsbeskyttelse udveksler parterne ligeledes oplysninger på en parts anmodning om forekomsten af skadegørere, der frembyder en kendt, overhængende fare for denne part.

6. Parterne er enige om at samarbejde med henblik på hurtigt at underrette hinanden, når nye regionale regler kan påvirke handelen mellem dem, i overensstemmelse med procedurerne for underretning i SPS- og TBT-aftalerne.

Artikel 32

Regional integration

1. Med henblik på at lette handelen mellem sig forpligter parterne sig til at harmonisere standarderne, foranstaltningerne og betingelserne for import på regionalt plan og i det omfang, det er muligt.
2. Hvis der ved denne aftales ikrafttrædelse allerede findes betingelser for import, anvender de vestafrikanske stater og EU-medlemsstaterne disse, indtil der indføres harmoniserede betingelser for import, efter princippet om, at et produkt, der har sin oprindelse i en af parterne, og som lovligt er bragt i omsætning i en stat i den anden part, også kan bringes lovligt i omsætning i alle de øvrige stater i den anden part uden yderligere restriktioner eller administrative krav.
3. Hvad angår foranstaltninger, som er omfattet af dette kapitel, sikrer de vestafrikanske stater, at den behandling, de giver produkter med oprindelse i Vestafrika, ikke er mindre gunstig end den, de giver tilsvarende produkter, der har deres oprindelse i Den Europæiske Union, og som indføres i Vestafrika.

Artikel 33

Samarbejde

1. Parterne erkender vigtigheden af at samarbejde på områder vedrørende tekniske forskrifter, sundheds- og plantesundhedsforanstaltninger, overensstemmelsesvurderinger samt sporbarhed for at gennemføre målene i dette kapitel.
2. Parterne er enige om at samarbejde for at forbedre kvaliteten af og konkurrenceevnen for de vestafrikanske staters prioriterede produkter, der er anført i denne aftales bilag D, tillæg I, samt adgangen til EU's marked, bl.a. gennem finansielle bistandsforanstaltninger, i overensstemmelse med bestemmelserne i del II, navnlig på følgende områder:
 - a) indførelse af en passende ramme for udveksling af oplysninger og ekspertise mellem parterne
 - b) samarbejde med internationale organer, der varetager standardisering, metrologi og akkreditering, bl.a. ved at fremme vestafrikanske repræsentanters deltagelse i disse organers møder
 - c) indførelse på grundlag af relevante internationale standarder af tekniske standarder og forskrifter, overensstemmelsesvurderingsprocedurer og harmoniserede sundheds- og plantesundhedsforanstaltninger på regionalt plan
 - d) styrkelse af offentlige og private aktørers kapacitet, herunder oplysning og uddannelse, med henblik på efterlevelse af EU's plantesundhedsstandarder, -forskrifter og -foranstaltninger og deltagelse i internationale standardiseringsorganer
 - e) udvikling af national kapacitet med hensyn til opfyldelse af standarder og evaluering af produkters overensstemmelse og sporbarhed samt adgang til EU's marked.

KAPITEL 4

ANDRE IKKE-TOLDMÆSSIGE HANDELSHINDRINGER

Artikel 34

Forbud mod kvantitative restriktioner

Ved denne aftales ikrafttrædelse afskaffes alle import- og eksportforbud og -restriktioner i handelen mellem de to parter, bortset fra den told og de gebyrer og afgifter, der er omhandlet i denne aftales artikel 7 og 8 om told, uanset om de gennemføres ved hjælp af kontingenter, import- eller eksportlicenser eller andre foranstaltninger. Der må ikke indføres nye foranstaltninger af denne art. Bestemmelserne i denne artikel berører ikke bestemmelserne i kapitel 2 om handelspolitiske beskyttelsesinstrumenter eller bestemmelserne i denne aftales artikel 89 om betalingsbalancen.

Artikel 35

National behandling ved intern beskatning og regulering

1. Produkter, der har oprindelse i og importeres fra en part, må hverken direkte eller indirekte pålægges interne skatter eller andre interne afgifter, som overstiger dem, der direkte eller indirekte finder anvendelse på tilsvarende produkter fra den anden part. Parterne må ikke på anden måde anvende skatter eller andre interne afgifter til at beskytte den nationale produktion.
2. Produkter, der har oprindelse i og importeres fra en part, indrømmes en behandling, der ikke er mindre gunstig end den, der indrømmes tilsvarende produkter fra den anden part i medfør af alle love og administrative bestemmelser og krav gældende for salg, udbud til salg, køb, transport, distribution eller brug på det nationale marked. Bestemmelserne i dette stykke er ikke til hinder for anvendelse af andre indenlandske transporttakster, som udelukkende skyldes hensynet til den økonomiske drift af transportmidlerne og ikke beror på produktets oprindelse.
3. Ingen af parterne må indføre eller opretholde intern regulering vedrørende blanding, forarbejdning eller anvendelse af produkter i bestemte mængder eller forhold, der direkte eller indirekte kræver, at en bestemt mængde eller andel af et produkt, som er genstand for den pågældende regulering, skal leveres fra nationale forsyningskilder. Parterne må heller ikke på anden måde anvende en intern kvantitativ regulering til at beskytte den nationale produktion.
4. Bestemmelserne i denne artikel er ikke til hinder for, at der kan udbetales subsidier udelukkende til nationale producenter, herunder udbetalinger, der hidrører fra provenuet af interne skatter eller afgifter, der er pålagt i overensstemmelse med denne artikel, og subsidier i form af offentlige myndigheders indkøb af nationale produkter.
5. Bestemmelserne i denne aftale finder ikke anvendelse på love, administrative bestemmelser, procedurer eller praksis vedrørende offentlige kontrakter.
6. Bestemmelserne i denne artikel berører ikke bestemmelserne vedrørende handelspolitiske beskyttelsesinstrumenter i denne aftale.

KAPITEL 5

HANDELSLETTELSER, TOLDSAMARBEJDE OG GENSIDIG ADMINISTRATIV BISTAND

Artikel 36

Mål

1. Parterne erkender vigtigheden af toldsamarbejde og handelslettelser på baggrund af udviklingen i verdenshandelen. Parterne er enige om at styrke samarbejdet på dette område for at sikre, at de relevante retsfor skrifter og procedurer og de involverede myndigheders administrative kapacitet opfylder målene om effektiv kontrol og handelslettelser og medvirker til at fremme de ØPA-undertegnende landes udvikling og regionale integration.
2. Parterne anerkender, at de legitime mål for den offentlige orden, herunder målene vedrørende sikkerhed og forebyggelse af svig, på ingen måde må anfægtes.
3. Parterne forpligter sig til på deres respektive territorier at sikre den frie bevægelighed for varer, der er omfattet af denne aftale.

Artikel 37

Toldsamarbejde og gensidig administrativ bistand

1. For at sikre efterlevelse af bestemmelserne i dette kapitel og effektivt opfylde målene i artikel 36 forpligter parterne sig til:
 - a) at udveksle oplysninger om toldlovgivning og -procedurer
 - b) at udforme fælles initiativer vedrørende import-, eksport- og transitprocedurer samt initiativer med henblik på at levere effektiv service til erhvervsdrivende
 - c) at samarbejde om automatisering af toldprocedurer og andre handelsprocedurer og om etablering af fælles standarder for udveksling af oplysninger
 - d) så vidt muligt at indtage fælles holdninger i internationale organisationer på toldområdet som f.eks. WTO, Verdenstoldorganisationen (WCO), De Forenede Nationer (FN) og De Forenede Nationers Konference for Handel og Udvikling (UNCTAD)
 - e) at samarbejde om planlægning og levering af teknisk bistand, særlig på området toldreformer og handelslettelser i overensstemmelse med bestemmelserne i denne aftale, og
 - f) at tilskynde til samarbejde mellem alle berørte myndigheder, organisationer og andre institutioner, både i og mellem landene.
2. Uanset stk. 1 yder parternes myndigheder hinanden administrativ bistand i toldspørgsmål, jf. protokollen om gensidig administrativ bistand i toldspørgsmål i bilag E.

Artikel 38

Toldlovgivning og -procedurer

1. Parterne træffer alle nødvendige forholdsregler for at sikre, at deres respektive love, administrative bestemmelser og procedurer på handels- og toldområdet er baseret på:

- a) internationale instrumenter og standarder, der gælder på handels- og toldområdet, herunder de væsentlige elementer i den internationale konvention om forenkling og harmonisering af regler om toldbehandling (den reviderede Kyotokonvention), WCO's "Framework of Standards to Secure and Facilitate Global Trade", WCO's "Customs Data Model" og konventionen om det harmoniserede varebeskrivelses- og varenomenklaturssystem ("HS")
 - b) anvendelse af et administrativt enhedsdokument eller et tilsvarende elektronisk dokument til udarbejdelse af toldangivelser ved import og eksport
 - c) bestemmelser, som ikke pålægger de erhvervsdrivende unødige og diskriminerende tiltag, som sikrer mod svig, og som begunstiger erhvervsdrivende, der i høj grad efterlever toldlovgivningen
 - d) anvendelse af moderne toldteknikker, herunder risikoanalyse, forenkede procedurer for indpassage og frigivelse af varer, kontrol efter frigivelse og metoder til virksomhedsrevision
 - e) behovet for gradvist at udvikle systemer, herunder it-baserede systemer, der kan lette elektronisk udveksling af data mellem erhvervsdrivende, toldmyndigheder og andre berørte strukturer
 - f) et system for bindende oplysninger på toldområdet, særlig hvad angår tarifiering og oprindelsesregler, i overensstemmelse med bestemmelserne i hver parts lovgivning, forudsat at toldmyndighederne har alle de oplysninger, som de finder nødvendige
 - g) bestemmelser om sanktioner for overtrædelser af toldlovgivningen eller procedurekravene, der er forholdsmæssige og ikke-diskriminerende, og hvis anvendelse ikke fører til unødige forsinkelser
 - h) gennemsigtige, ikke-diskriminerende og forholdsmæssige regler for godkendelse af toldklarerere. Parterne anerkender værdien af i fremtiden at fjerne enhver forpligtelse til at anvende toldklarerere. Parterne behandler spørgsmålet i det særlige udvalg for toldspørgsmål og handelslettelser
 - i) overholdelse af WTO-aftalen om inspektion før afsendelse. Parterne anerkender værdien af i fremtiden at fjerne alle krav om udførelse af obligatoriske inspektioner forud for varers afsendelse eller på bestemmelsesstedet. Parterne behandler spørgsmålet i det særlige udvalg for toldspørgsmål og handelslettelser.
2. For at forbedre arbejdsmetoderne og sikre, at principperne om ikke-forskelsbehandling, gennemsigtighed og effektivitet overholdes, bestræber parterne sig på:
- a) at træffe de nødvendige foranstaltninger for at forenkle og standardisere de oplysninger og dokumenter, der kræves af toldmyndighederne og andre involverede strukturer
 - b) at forenkle toldkrav og -formaliteter i det omfang, det er muligt, med henblik på hurtig frigivelse og fortoldning af varer
 - c) at sikre effektive, hurtige og ikke-diskriminerende procedurer, der er lettilgængelige for den klagende part, og som gør det muligt at påklage toldmyndighedernes administrative handlinger og andre afgørelser, som påvirker import, eksport eller varer i transit.

- d) at sikre, at standarder for etik opretholdes gennem anvendelse af foranstaltninger, der afspejler principperne i relevante internationale konventioner og instrumenter på dette område, særlig den reviderede Arusha-erklæring af 2003.

Artikel 39

Lettelse af transitforsendelser

1. Parterne sikrer fri transit for varer gennem deres territorium ad den hertil bedst egnede rute. I den forbindelse skal eventuelle restriktioner, kontrolforanstaltninger eller krav være baseret på en objektiv offentlig politik, de skal være ikke-diskriminerende og rimelige, og de skal anvendes ensartet.
2. Parterne giver varer i transit fra den anden parts territorium en behandling, der ikke er mindre gunstig end den, der gives varer på det indenlandske marked, med hensyn til eksport, import og bevægelighed, uden at dette er til hinder for fortsat legitim toldkontrol.
3. Parterne indfører toldprocedurer for transit, der muliggør varebevægelser, uden at der skal betales told og andre afgifter, forudsat at der gives passende garantier.
4. Parterne bestræber sig på at fremme og gennemføre regionale ordninger for transit, der kan mindske handelshindringerne.
5. Parterne anvender internationale standarder og instrumenter i spørgsmål om varetransit.
6. Parterne sikrer samarbejde og koordinering mellem alle berørte organer på deres territorier for at lette transittrafikken og fremme samarbejdet på tværs af grænserne.

Artikel 40

Forbindelser med erhvervslivet

Parterne er enige om:

- a) at sørge for, at alle retsforskrifter, procedurer, gebyrer og afgifter er offentligt tilgængelige ved hjælp af egnede midler, så vidt muligt ad elektronisk vej
- b) at tilskynde til samarbejde mellem de erhvervsdrivende og de relevante myndigheder gennem anvendelse af ikke-vilkårlige og offentligt tilgængelige procedurer som f.eks. aftalememoranda, der tager udgangspunkt i de af WCO udsendte
- c) at sørge for, at deres respektive toldkrav mv. og de hermed forbundne forskrifter og procedurer fortsat modsvarer erhvervslivets behov, følger bedste praksis og forbliver så lidt restriktive som muligt for samhandelen
- d) at der er behov for rettidigt og regelmæssigt samråd med repræsentanter for handelssektoren om forslag til retsakter og procedurer vedrørende told og handel. Med henblik herpå indfører parterne hver især passende og regelmæssige ordninger for konsultation mellem myndighederne og erhvervslivet
- e) at der skal gå tilstrækkelig lang tid mellem offentliggørelsen og ikrafttrædelsen af nye eller ændrede retsforskrifter, procedurer, todsatser eller afgifter. Parterne offentliggør administrative oplysninger, særlig om de relevante organers krav, om procedurer, åbningstider og arbejdsgang i havne og ved grænseovergange samt om kontaktpunkter, hvor der kan fås oplysninger.

Artikel 41

Toldværdi

WTO-aftalen om anvendelsen af artikel VII i GATT 1994 danner grundlaget for de toldværdiansættelsesregler, der anvendes i handelen mellem parterne. Parterne samarbejder med henblik på at nå frem til en fælles holdning til spørgsmål vedrørende toldværdi.

Artikel 42

Regional integration i Vestafrika

1. Parterne er enige om at gennemføre toldreformer, navnlig harmonisering af procedurer og forskrifter, med det formål at lette samhandelen i Vestafrika.
2. I den forbindelse etablerer parterne et nært samarbejde mellem alle de strukturer, der berøres af gennemførelsen af relevante internationale toldbestemmelser.

Artikel 43

Samarbejde

1. Parterne erkender vigtigheden af at samarbejde om toldspørgsmål og handelslettelser for at gennemføre denne aftale.
2. I overensstemmelse med afsnit 6 i bilag D til WTO's Almindelige Råds afgørelse af 1. august 2004 og med forbehold af bestemmelserne i del III er parterne enige om at indføre egnede programmer for teknisk og finansiel bistand, der gør det muligt at gennemføre bestemmelserne i dette kapitel, særlig hvad angår:
 - a) udarbejdelse af passende og forenkede love og administrative bestemmelser
 - b) oplysning af de erhvervsdrivende, herunder uddannelse af involveret personale
 - c) styrkelse af toldmyndighedernes og hertil knyttede tjenesters kapacitet, modernisering og sammenkobling.

Artikel 44

Overgangsforanstaltninger

1. Parterne erkender behovet for overgangsforanstaltninger med henblik på at sikre en gnidningsløs gennemførelse af bestemmelserne i dette kapitel.
2. Uden at det berører parten Vestafrikas WTO-forpligtelser, gælder der en overgangsperiode for parten Vestafrika på fem (5) år fra datoen for denne aftales ikrafttrædelse til at opfylde forpligtelserne i artikel 38, stk. 1, litra b) og d). Denne frist kan revideres på grundlag af resultaterne af de reformer, som Vestafrika skal gennemføre, i samarbejde med Den Europæiske Union.

Artikel 45

Særligt udvalg for toldspørgsmål og handelslettelser

1. Parterne nedsætter et særligt udvalg for toldspørgsmål og handelslettelser, der består af repræsentanter for parterne.
2. Det særlige udvalg for toldspørgsmål og handelslettelser har følgende funktioner:

- a) overvåge gennemførelsen og forvaltningen af dette kapitel, protokollen om oprindelsesregler og protokollen om gensidig administrativ bistand
 - b) udgøre et forum for samarbejde om og drøftelse af toldspørgsmål, særlig toldprocedurerne og toldbehandlingen, oprindelsesreglerne, toldværdien, tariferingen, toldsamarbejdet og den gensidige administrative bistand
 - c) fremme samarbejdet om at udarbejde, gennemføre og kontrollere anvendelsen af toldlovgivningen, toldbehandlingsprocedurerne, oprindelsesreglerne og den gensidige administrative bistand.
3. Det særlige udvalg for toldspørgsmål og handelslettelser mødes én gang om året på et tidspunkt og med en dagsorden, som parterne er blevet enige om på forhånd. Parterne kan beslutte at indkalde udvalget til ad hoc-møder, hvis det er nødvendigt.
 4. Parterne varetager på skift formandskabet for det særlige udvalg for toldspørgsmål og handelslettelser.
 5. Det særlige udvalg for toldspørgsmål og handelslettelser rapporterer til det fælles udvalg for ØPA'ens gennemførelse.

KAPITEL 6

LANDBRUG, FISKERI OG FØDEVARESIKKERHED

Artikel 46

Mål

1. Parterne erkender, at landbrugssektoren, herunder opdræt, og fiskerisektoren i Vestafrika tegner sig for en væsentlig del af BNP, spiller en afgørende rolle i kampen mod fødevarerensikkerhed og giver indtægt og beskæftigelse til størstedelen af den erhvervsaktive befolkning.
2. Denne aftale forventes med sine økonomiske og handelsmæssige virkninger og foranstaltningerne under ØPA-udviklingsprogrammet at bidrage til forbedret produktivitet, konkurrenceevne og diversificering af produktionen i landbrugs- og fiskerisektoren. Den forventes også at fremme udviklingen af forarbejdningssektoren og øge handelen med landbrugsprodukter, fødevarer og fiskevarer mellem parterne på en måde, som er forenelig med en bæredygtig forvaltning af naturressourcerne.
3. Parterne erkender det endnu uudnyttede landbrugspotentiale i Vestafrika og behovet for at støtte gennemførelsen af Vestafrikas nationale og regionale landbrugspolitikker i forbindelse med de samarbejdspolitikker, som begge parter gennemfører i overensstemmelse med bestemmelserne i denne aftales del III.
4. Parterne erkender, at fiskeressourcerne og de biologiske og maritime ressourcer har stor værdi for Den Europæiske Union og Vestafrika, og at den reelle risiko for nedfiskning af bestandene, navnlig på grund af industrifiskeri, kræver, at de fremmer en bæredygtig forvaltning af fiskeressourcerne og de akvatiske ressourcer.
5. Parterne erkender, at de vestafrikanske staters fiskeressourcer og marine økosystemer er meget sammensatte, biologisk mangfoldige og sårbare, og at der ved udnyttelsen af dem skal tages hensyn til disse forhold gennem effektive foranstaltninger til bevarelse og forvaltning af fiskeressourcerne og de dermed forbundne økosystemer baseret på videnskabelig rådgivning og forsigtighedsprincippet som fastsat i FAO's adfærdskodeks for ansvarligt fiskeri.

6. Parterne erkender ligeledes den økonomiske og sociale betydning, fiskeriaktiviteterne og udnyttelsen af de levende marine ressourcer har i de vestafrikanske stater, og de erkender behovet for at udnytte dem til fulde af hensyn til fødevarerens sikkerheden, beskæftigelsen, fattigdomsreduktionen, indkomstudviklingen og fiskersamfundenes sociale stabilitet.
7. Parterne erkender også, at fødevarerens sikkerhed for befolkningerne og øgede subsistensmidler i landdistrikterne er afgørende for at kunne bekæmpe fattigdom og bør indgå i en større sammenhæng med bæredygtig udvikling og årtusindudviklingsmålene. Parterne er derfor enige om at samarbejde med henblik på at undgå enhver afbrydelse på markederne for landbrugsprodukter og fødevarer i Vestafrika.
8. Den Europæiske Union forpligter sig til inden for rammerne af sine politikker, herunder fiskeripolitikken, at støtte de vestafrikanske stater med at udvikle et effektivt system for tilsyn, kontrol og overvågning på fiskeriområdet.
9. Parterne er endvidere enige om, at det er vigtigt for regionen at indføre politikker, der gør det muligt at øge indtægterne fra fiskeriet til fordel for befolkningerne i Vestafrika.
10. For at nå målene i denne artikel tager parterne fuldt hensyn til parten Vestafrikas forskelligartede økonomiske, sociale og miljømæssige forhold, behov og udviklingsstrategier.

Artikel 47

Fødevarerens sikkerhed

Hvis gennemførelsen af denne aftale medfører eller kan medføre, at parten Vestafrika eller en vestafrikansk stat får problemer hvad angår udbuddet af eller adgangen til varer, som er nødvendige for fødevarerens sikkerheden, kan parten Vestafrika eller den pågældende vestafrikanske stat træffe de fornødne foranstaltninger i overensstemmelse med procedurerne i artikel 22.

Artikel 48

Samarbejde i forbindelse med landbrug og fødevarerens sikkerhed

1. Samarbejdet i forbindelse med landbrug og fødevarerens sikkerhed falder ind under Cotonouaftalens artikel 53 og 69. Parterne er enige om, at Cotonouaftalens bestemmelser vedrørende dette kapitel og denne aftale skal gennemføres på en sådan måde, at de to aftaler supplerer og styrker hinanden.
2. For at gøre det muligt for de vestafrikanske stater at sikre befolkningernes fødevarerens sikkerhed og fremme et levedygtigt og bæredygtigt landbrug undersøger de to parter i overensstemmelse med bestemmelserne i del III alle samarbejdsforanstaltninger, særlig med henblik på at:
 - a) fremme gennemførelsen af vandings- og vandhåndteringsprogrammer
 - b) støtte den tekniske udvikling, innovation og diversificering i landbrugssektoren
 - c) udbrede anvendelsen af miljøvenlige landbrugsinput
 - d) udvikle forskningen med henblik på fremstilling af bedre såsæd samt landbefolkningens anvendelse af dem

- e) udvikle et integreret landbrugs- og opdrætssystem
 - f) forbedre opbevaringen og konserveringen af landbrugsprodukter
 - g) styrke statens støttende og rådgivende rolle over for private aktører
 - h) styrke landbrugssystemerne
 - i) anlægge veje i landområderne for at forbedre indsamlingen og transporten af landbrugsprodukter
 - j) bidrage til forbedring af varslingsystemer for at forebygge kriser
 - k) bidrage til udviklingen af regionale børser med henblik på en bedre centralisering af oplysninger om fødevarers tilgængelighed i området
 - l) fremme kontraktlandbrug med partnere i Den Europæiske Union, f.eks. i forbindelse med udbuddet af økologiske produkter
 - m) identificere nye muligheder for udvikling og eksport af produkter med stor international efterspørgsel
 - n) fremme reformer af lovgivningen vedrørende adkomst til fast ejendom for at forbedre landbrugernes retssikkerhed og på den måde styrke udviklingen af et effektivt landbrug og kreditgivningen til fremme af private investeringer i landbrugssektoren.
3. Parterne er enige om, at særlige situationer med fødevaremangel kan gøre det nødvendigt at gennemføre specifikke ad hoc-fødevarerbistandsprogrammer for at hjælpe lande, der befinder sig i en sådan situation. Disse programmer må dog på ingen måde bringe de fødevarerpolitikker, der gælder i modtagerlandene, i fare.
 4. For at begrænse eventuelle negative virkninger af import af fødevarerbistand i Vestafrika forpligter de to parter sig til at prioritere tressidede fødevarerbistandsordninger, der fremmer markedsføringen af lokale landbrugsprodukter.
 5. Parterne fremhæver landbrugssektorens betydning for Vestafrikas økonomi og fødevarerikkerhed og især den følsomhed, der kendetegner sektorer, der er afhængige af de internationale markeder. Hver part sikrer gennemsigtighed i sine interne støttepolitikker og -foranstaltninger. Den Europæiske Union aflægger med henblik herpå jævnlige og ved alle egnede midler rapport for Vestafrika om disse foranstaltninger, herunder særlig retsgrundlaget, typerne af foranstaltninger og de hermed forbundne beløb. På anmodning af en part kan parterne udveksle oplysninger om enhver landbrugspolitisk foranstaltning.
 6. Parten Den Europæiske Union forpligter sig til ikke at anvende eksportsubsidier for landbrugsprodukter, der eksporteres til Vestafrika.
 7. Med henblik på gennemførelsen af samarbejdet i forbindelse med landbrug og fødevarerikkerhed opretter parterne en mekanisme for permanent dialog på alle de i denne artikel nævnte områder. De nærmere bestemmelser for dialogen fastlægges af parterne i fællesskab.

Artikel 49

Samarbejde om fiskeri

1. Med henblik på at udvikle og fremme samarbejdet om fiskeri forpligter parterne sig i overensstemmelse med bestemmelserne i del III til at:
 - a) samarbejde om en bæredygtig forvaltning af Vestafrikas fiskeressourcer og anvende forsigtighedsprincippet ved fastsættelsen af et bæredygtigt fangstniveau og de betingelser for adgang til fiskeressourcer, der skal overholdes for at undgå overfiskning af bestande samt negative virkninger for miljøet og økosystemet
 - b) støtte en forbedring af forsyningskapaciteten og konkurrenceevnen for fiskevarer. Med henblik herpå forpligter Den Europæiske Union sig til at bistå medlemsstaterne i regionen med at opfylde de krav, der følger af anvendelsen af sundheds- og plantesundhedsforanstaltninger (SPS-foranstaltninger) samt med at udvikle det regionale marked for fiskevarer
 - c) fremme investeringer og adgang til finansiering for at øge produktiviteten i fiskerivirksomhederne i regionen
 - d) samarbejde om en bæredygtig forvaltning af småfiskeri og om at udarbejde og gennemføre en politik for udvikling af akvakultur i Vestafrika
 - e) udarbejde og foreslå mindstekrav, som fartøjer skal opfylde, for at opnå bedre overvågning og kontrol med deres aktiviteter
 - f) yde en koordineret indsats for at forbedre mulighederne for at hindre, modvirke og standse ulovligt, urapporteret og ureguleret fiskeri (IUU-fiskeri) og træffe passende foranstaltninger med henblik herpå. I denne sammenhæng forpligter parterne sig til at træffe alle nyttige foranstaltninger for at standse ulovligt fiskeri og forebygge dets forekomst, uden at dette berører andre tiltag, som de måtte finde passende
 - g) indføre et fartøjsovervågningssystem (FOS) for hele Vestafrika, og alle de vestafrikanske stater anvender i så fald et kompatibelt FOS
 - h) ud over et obligatorisk kompatibelt FOS forpligter hele Vestafrika sammen med parten Den Europæiske Union sig til at udvikle andre mekanismer til at sikre effektive kontrol- og overvågningspolitikker
 - i) lette procedurerne og betingelserne for sporbarhed og certificering af fiskevarer, der eksporteres fra regionen til EU-markedet
 - j) forbedre og styrke mekanismerne for kontrol og overvågning af fiskeri med henblik på at bekæmpe ulovlig, ureguleret og urapporteret fiskeri, herunder vedtagelse af mindstekrav, som fartøjer skal opfylde, og som vil gøre det muligt at kontrollere og overvåge deres aktiviteter
 - k) tillade, at der træffes passende beskyttelsesforanstaltninger på grundlag af videnskabelige anbefalinger og efter konsultation af de forskellige interesserede parter, herunder Den Europæiske Union, hvis den bæredygtige forvaltning af fiskeressourcerne og de akvatiske ressourcer i regionen risikerer at blive bragt i fare
 - l) styrke den videnskabelige forskning om kendskab til tilstanden af Vestafrikas fiskeressourcer
 - m) forbedre oplysnings- og statistikbehandlingssystemet for fiskeri, særlig hvad angår migrerende arter

- n) styrke samarbejdet på alle områder af fælles interesse hvad angår fiskeri.

Artikel 50

Regional integration

1. Parterne erkender, at en højere grad af integration af landbrugs- og fødevaremarkederne og -sektorerne mellem de vestafrikanske stater gennem en gradvis fjernelse af de resterende hindringer og vedtagelse af passende lovgivningsmæssige rammer vil bidrage til at uddybe den regionale integrationsproces og virkeliggøre målene i dette kapitel.
2. De gør ifølge bestemmelserne i del III og ØPA-udviklingsprogrammet en indsats for at udforme og gennemføre regionale sektorpolitikker for landbrug og fiskeri og gøre de regionale markeder for landbrugs- og fiskerisektoren mere effektive.

Artikel 51

Udveksling af oplysninger og konsultation vedrørende landbrugs- og fiskerispørgsmål

1. Parterne er enige om at udveksle erfaringer, oplysninger og bedste praksis og om at konsultere hinanden om alle emner, der vedrører målene i dette kapitel og har relevans for handelen mellem parterne.
2. Parterne er enige om, at denne dialog er særlig ønskelig på følgende områder:
 - a) udveksling af oplysninger om produktion og forbrug af landbrugsprodukter og handel hermed samt om markedsudviklingen for landbrugsprodukter og fiskevarer
 - b) udveksling af oplysninger om politikker, love og administrative bestemmelser vedrørende landbrug, landdistriktsudvikling og fiskeri
 - c) drøftelse af de politiske og institutionelle ændringer, der er nødvendige for at omlægge landbrugs- og fiskerisektoren samt udforme og gennemføre regionale politikker for landbrug, fødevarer, landdistriktsudvikling og fiskeri med sigte på regional integration
 - d) udveksling af synspunkter på nye teknologier, politikker og foranstaltninger vedrørende kvalitetskontrol
 - e) udveksling af synspunkter med henblik på bedre kendskab til og tilsyn med gældende private standarder i Den Europæiske Union.

DEL III

SAMARBEJDE OM GENNEMFØRELSEN AF UDVIKLINGSDIMENSIONEN OG VIRKELIGGØRELSEN AF ØPA-MÅLENE

Artikel 52

Mål

1. Som led i denne aftale forpligter parterne sig til at styrke deres samarbejde og indgår en fælles forpligtelse til at gennemføre ØPA'en og nå dens mål. Parten Den Europæiske Union forpligter sig til at støtte parten Vestafrikas gennemførelse af en udviklingsfremmende ØPA.

2. Parternes fælles forpligtelse indgår i en større vision om Vestafrikas udvikling og bidrager til gennemførelsen af de i denne aftales del I fastsatte prioriteter. I den forbindelse erkender parterne, at forbedret adgang til EU-markedet ikke er tilstrækkeligt til at sikre Vestafrika en nyttig integration i verdenshandelen. De forpligter sig derfor til at gennemføre effektive foranstaltninger, der i Vestafrika forventes at bidrage til etableringen af et solidt, konkurrencedygtigt og diversificeret økonomisk grundlag, uddybningen af regionens økonomiske integration og dens tilpasning til den nye kontekst, denne aftale skaber, for at drage fordel af det økonomiske partnerskab.

Artikel 53

Principper

1. Parterne er enige om at iværksætte et samarbejde, der sigter mod at støtte Vestafrikas bestræbelser på at gennemføre forpligtelserne i henhold til denne aftale gennem teknisk og finansiel støtte. Samarbejdet sigter også mod at hjælpe Vestafrika med at mindske de begrænsninger, der hindrer en diversificering og forøgelse af produktionen, med henblik på at øge handelen i regionen og udnytte fordelene ved åbningen af det europæiske marked. De forpligter sig til at gennemføre ØPA-udviklingsprogrammet (PAPED) med henblik på at sikre virkeliggørelsen af aftalens mål. I den forbindelse gennemføres Cotonouaftalens bestemmelser om økonomisk og regionalt samarbejde og økonomisk og regional integration, således at fordelene ved denne aftale bliver så store som muligt.
2. Parterne er enige om at sikre sammenhæng mellem udviklingssamarbejdet og parternes internationale forpligtelser hvad angår bæredygtig udvikling og regionale udviklingsstrategier.
3. Den nye handelsordning, som oprettes ved denne aftale, og de forpligtelser, som indgås i forbindelse med udviklingssamarbejdet, supplerer hinanden og bidrager sammen til aftalens udviklingsdimension. I overensstemmelse med denne aftales artikel 2, stk. 4, er den nye handelsordning baseret på gensidighed samt hensyntagen til forskellene i udviklingsniveau, og den indfører en særlig og differentieret behandling samt en gradvis og asymmetrisk liberalisering af handelen for Vestafrika.
4. Parterne er ligeledes enige om, at bestemmelserne i denne del ikke bør fortolkes således, at de forhindrer parten Vestafrika i at forfølge sine vækst- og udviklingsmål, gennemføre sine politikker og opnå regional integration.

Artikel 54

Finansieringsordning

1. Den Europæiske Union forpligter sig til at støtte de tiltag og projekter, der er forbundet med denne aftales udviklingsdimension. Den Europæiske Union² finansierer udviklingssamarbejdet mellem Vestafrika og Den Europæiske Union til støtte af gennemførelsen af denne aftale inden for rammerne af:
 - a) de relevante regler og procedurer, der er fastsat i Cotonouaftalen, særlig Den Europæiske Udviklingsfonds (EUF's) programmeringsprocedurer

² Ekskl. medlemsstaterne.

- b) de relevante instrumenter, der finansieres over Den Europæiske Unions almindelige budget
 - c) de andre finansieringsmekanismer, der skal oprettes, hvis Cotonouaftalen udløber.
2. EU-medlemsstaterne forpligter sig til – ved hjælp af deres respektive udviklingspolitikker og -instrumenter, herunder handelsstøtte – i fællesskab at støtte udviklingsaktiviteter til fremme af regionalt økonomisk samarbejde og gennemførelse af denne aftale både på nationalt og regionalt plan, i overensstemmelse med principperne om bistandens effektivitet, koordinering og komplementaritet.
 3. Den Europæiske Union og dens medlemsstater forpligter sig til at finansiere aftalens udviklingsdimension for en periode, der mindst svarer til den tid, det tager Vestafrika at liberalisere handelen i henhold til denne aftale, i overensstemmelse med de finansielle instrumenter, parternes love og de i denne aftales artikel 2 anførte principper.
 4. Den Europæiske Union og dens medlemsstater forpligter sig til at støtte Vestafrika i bestræbelserne på at tilvejebringe yderligere finansiering fra andre donorer til aftalens udviklingsdimension.

Artikel 55

ØPA-udviklingsprogrammet

Til støtte for regionens selvstændige indsats for at sikre udviklingen træffer parterne i overensstemmelse med bestemmelserne i artikel 54 de finansielle og tekniske foranstaltninger, der er nødvendige for at gennemføre ØPA-udviklingsprogrammet (PAPED) og virkeliggøre dets mål, med henblik på at virkeliggøre udviklingsdimensionen i denne aftale.

Artikel 56

ØPA-udviklingsprogrammets mål

1. ØPA-udviklingsprogrammet indgår i en langsigtet vision for at nå aftalens udviklingsmål. Dets generelle mål er at opbygge en konkurrencedygtig regional økonomi, der er harmonisk integreret i verdensøkonomien, og som stimulerer vækst og bæredygtig udvikling. Der sikres sammenhæng mellem ØPA-udviklingsprogrammet og programmet for bistand til handel i Vestafrika samt med de regionale strategier for økonomisk udvikling og sektorudvikling i denne region.
2. Det specifikke mål med ØPA-udviklingsprogrammet er at sætte Vestafrika i stand til fuldt ud at udnytte de muligheder, som ØPA'en giver, og håndtere de tilpasningsomkostninger og udfordringer, der er forbundet med aftalens gennemførelse.
3. Med henblik herpå skal programmet bidrage til:
 - a) at opnå en hurtig og vedvarende jobskabende økonomisk vækst, der bidrager til en bæredygtig økonomisk udvikling og til fattigdomsreduktion i Vestafrika
 - b) at diversificere og gøre Vestafrikas økonomier mere konkurrencedygtige
 - c) at øge produktionen og befolkningernes indkomst

- d) at uddybe den regionale integrationsproces og øge handelen i regionen
- e) at øge Vestafrikas markedsandele på det europæiske marked bl.a. gennem forbedret adgang til dette marked
- f) at fremme investeringer i Vestafrika, fremme partnerskaber mellem EU's og Vestafrikas private sektorer og forbedre erhvervsmiljøet i Vestafrika.

Artikel 57

ØPA-udviklingsprogrammets områder

ØPA-udviklingsprogrammet omfatter fem indsatsområder:

- a) diversificering og forøgelse af produktionskapaciteten
- b) udvikling af handelen i regionen og lettelse af adgangen til de internationale markeder
- c) forbedring og styrkelse af de nationale og regionale handelsrelaterede infrastrukturer
- d) gennemførelse af de nødvendige tilpasninger og hensyntagen til andre handelsrelaterede behov
- e) Vestafrikas gennemførelse og overvågning/evaluering af ØPA'en.

Artikel 58

Arrangementer til gennemførelse af ØPA-udviklingsprogrammet

1. ØPA-udviklingsprogrammet er omfattet af en protokol, der er en integrerende del af denne aftale og findes i bilag F. Arrangementerne til gennemførelse af dette program fastsættes i protokollen.
2. ØPA-udviklingsprogrammet gennemføres ved hjælp af en aktivitetsplan med tilhørende finansiel vurdering, tidsplan og indikatorer for overvågningen af gennemførelsen. I overensstemmelse med artikel 54 er aktivitetsplanen omfattet af en finansiel forpligtelse for Den Europæiske Union og dens medlemsstater til at gennemføre den.
3. ØPA-udviklingsprogrammet evalueres med mellemrum, som parterne aftaler. ØPA-udviklingsprogrammet revideres jævnligt på grundlag af resultaterne af dets gennemførelse og aftalens virkninger. Med henblik herpå vil en mekanisme baseret på indikatorer, der er fastsat i fællesskab, muliggøre permanent overvågning af programmets gennemførelse og evaluering af dets virkninger.
4. I forbindelse med den i stk. 3 omhandlede fælles evaluering søger parterne synergi mellem på den ene side den hastighed, hvormed de forpligtelser, som Vestafrika har påtaget sig, opfyldes, og på den anden side de fremskridt, der gøres med at gennemføre aktiviteterne og programmerne under ØPA-udviklingsprogrammet, herunder tilvejebringe midler til finansieringen heraf, og med at forbedre konkurrenceevnen og produktionskapaciteten i regionen. Parterne træffer i det fælles ØPA-råd foranstaltninger, der er i overensstemmelse med denne aftale, særlig artikel 54, for at forstærke synergien.

Artikel 59

Støtte til gennemførelse af bestemmelserne

Parterne er enige om, at gennemførelsen af de handelsrelaterede bestemmelser, herunder de samarbejdsområder, der er nærmere beskrevet i de forskellige kapitler i denne aftale, er en afgørende forudsætning for, at aftalens mål kan nås. Samarbejdet på dette område foregår i overensstemmelse med artikel 54.

Artikel 60

Finanspolitisk tilpasning

1. Parterne erkender, at de i denne aftale fastsatte toldafskaffelser eller betydelige toldnedsættelser kan stille Vestafrika over for en række udfordringer, og er enige om at etablere en dialog og indlede et samarbejde på dette område.
2. Parterne i denne aftale er på baggrund af den toldafviklingsplan, som de har lagt sig fast på, enige om at etablere en dybtgående dialog om finanspolitiske tilpasningsreformer og -foranstaltninger, der skal mindske budgetunderskuddet og på længere sigt sikre balance på de vestafrikanske landes budget.
3. Vestafrika forpligter sig til at gennemføre skattemæssige reformer som led i de skatteændringer, der følger af liberaliseringen. Den Europæiske Union forpligter sig til at bistå Vestafrika i gennemførelsen af disse reformer. I lyset af disse reformer forpligter Den Europæiske Union sig til at stille finansielle midler til rådighed for at dække den fiskale nettovirkning som aftalt mellem parterne i toldafviklingsperioden.

Artikel 61

Instrumenter

1. Ved gennemførelsen af bestemmelserne i denne aftales del III er parterne enige om at gennemføre følgende instrumenter:
 - a) et konkurrencetilsyn
 - b) en regional ØPA-fond.
2. Konkurrencetilsynet er et af instrumenterne til overvågning og evaluering af aftalens gennemførelse. Det skal have tydelige overvågnings- og evalueringsindikatorer til at vurdere ØPA'ens virkning. Disse indikatorer fastsættes, så snart aftalen er undertegnet.
3. Parterne erkender nytteværdien af regionale finansieringsordninger. Den regionale ØPA-fond er det vigtigste finansieringsinstrument inden for rammerne af ØPA-udviklingsprogrammet. Den bør være det foretrukne instrument til formidling af støtten fra Den Europæiske Union og dens medlemsstater.
4. Den regionale ØPA-fond oprettes derfor af og for regionen med henblik på at formidle finansiering på regionalt og om nødvendigt nationalt plan og gennemføre støtteforanstaltninger til denne aftale på en effektiv måde.
5. Den Europæiske Union og dens medlemsstater forpligter sig til at formidle deres støtte gennem enten regionens egne finansieringsordninger eller andre ordninger, som de lande, der undertegner denne aftale, måtte vælge. Disse ordninger gennemføres i overensstemmelse med de i Pariserklæringen fastsatte principper om bistandseffektivitet for at sikre en enkel, effektiv og hurtig gennemførelse. Parterne kan aftale andre finansieringsordninger eller -arrangementer.

6. De nærmere regler for de i stk. 1 omhandlede instrumenters funktionsmåde præciseres af det fælles ØPA-råd.

DEL IV
TVISTFOREBYGGELSE OG -BILÆGGELSE
KAPITEL 1

MÅL, ANVENDELSESOMRÅDE OG PARTER

Artikel 62

Mål

Målet med denne del af aftalen er at oprette metoder til at forebygge og bilægge eventuelle tvister mellem parterne med henblik på at nå frem til en gensidigt acceptabel løsning.

Artikel 63

Anvendelsesområde

1. Denne del finder anvendelse på tvister vedrørende fortolkningen og anvendelsen af denne aftale med forbehold af bestemmelserne i artikel 20 og 21.
2. Uanset stk. 1 finder proceduren i Cotonouaftalens artikel 98 anvendelse, hvis der opstår tvist om samarbejdet med henblik på udviklingsfinansieringen.

Artikel 64

Parterne i tvisten

1. Den Europæiske Union og dens medlemsstater anses for at være én part i forbindelse med forebyggelse og bilægelse af tvister, der måtte følge af anvendelsen af denne aftale.
2. ECOWAS, UEMOA og alle de vestafrikanske stater, herunder Mauretania, anses ligeledes for at være én part i forbindelse med forebyggelse og bilægelse af tvister, der måtte følge af anvendelsen af denne aftale.

KAPITEL 2

FOREBYGGELSE AF TVISTER: KONSULTATION OG MÆGLING

Artikel 65

Konsultationer

1. Parterne bestræber sig på at løse tvister, som er omfattet af artikel 63, ved loyalt at indlede konsultationer med det formål at nå frem til en gensidigt acceptabel løsning.
2. En part, der ønsker at indlede konsultationer, indgiver med kopi til det fælles udvalg for ØPA'ens gennemførelse en skriftlig anmodning herom til den anden part, hvori angives den anfægtede foranstaltning og de bestemmelser i aftalen, den pågældende foranstaltning efter dens opfattelse er i strid med.
3. Konsultationerne indledes senest fyrré (40) dage efter indgivelsen af anmodningen. De anses for afsluttet senest tres (60) dage efter indgivelsen af anmodningen,

medmindre de to parter bliver enige om at forlænge dem. Alle oplysninger, der afgives under konsultationerne, behandles fortroligt.

4. Konsultationer om hastende spørgsmål, herunder om letfordærlige varer eller sæsonvarer, indledes senest femten (15) dage efter indgivelsen af anmodningen og anses for afsluttet senest tredive (30) dage efter indgivelsen af anmodningen.
5. Under alle faser af forebyggelsen og løsningen af tvister bør parten Den Europæiske Union være særlig opmærksom på de vestafrikanske staters og regionen Vestafrikas særlige situation, bekymringer og interesser.
6. Hvis der ikke indledes konsultationer inden for de frister, der er fastsat i stk. 3 og 4, eller hvis konsultationerne afsluttes, uden at man er nået frem til en gensidigt acceptabel løsning, kan den klagende part anvende voldgift i henhold til denne aftale.

Artikel 66

Mægling

1. Hvis konsultationerne ikke resulterer i en gensidigt acceptabel løsning, kan parterne efter aftale henvende sig til en mægler. Medmindre parterne aftaler andet, er grundlaget for mæglingen den sag, der er henvist til i anmodningen om konsultationer.
2. Hvis parterne ikke når til enighed om valget af en mægler, senest ti (10) dage efter at de har aftalt at anmode om mægling, vælger formanden for det fælles udvalg for ØPA'ens gennemførelse eller dennes stedfortræder på anmodning af den initiativtagende part ved lodtrækning en mægler blandt de personer, som er anført på den i artikel 83 omhandlede liste, og som ikke er statsborgere i en af parterne. Udvælgelsen foretages senest tyve (20) dage efter meddelelsen af aftalen om at anmode om mægling og under tilstedeværelse af en repræsentant for hver part.
3. Mægleren indkalder parterne til et møde senest tredive (30) dage efter sin udvælgelse. Parternes indlæg skal være mægleren i hænde senest femten (15) dage før mødet, og mægleren skal afgive en udtalelse senest femogfyrre (45) dage efter sin udvælgelse.
4. I mæglerens udtalelse kan indgå en eller flere henstillinger om, hvordan tvisten kan løses i overensstemmelse med de i artikel 63 omhandlede bestemmelser. Mæglerens udtalelse er ikke bindende.
5. Parterne kan indgå aftale om at ændre de i stk. 3 anførte frister. Mægleren kan også beslutte at ændre disse frister efter anmodning af en af parterne eller på eget initiativ under hensyn til de særlige vanskeligheder, den pågældende part måtte være stødt på, eller under hensyn til sagens kompleksitet.
6. Mæglingsforhandlingerne, særlig alle oplysninger, der kommer frem, og parternes holdninger under forhandlingerne, behandles fortroligt.

KAPITEL 3

TVISTBILÆGGELSESPROCEDURER

Afdeling I – Voldgiftsprocedure

Artikel 67

Indledning af voldgiftsproceduren

1. Er det ikke lykkedes parterne at løse tvisten gennem konsultationer, jf. artikel 65, eller gennem mægling, jf. artikel 66, kan den klagende part anmode om, at der nedsættes et voldgiftspanel.
2. Anmodningen om nedsættelse af et voldgiftspanel fremsættes skriftligt over for den indklagede part og det fælles udvalg for ØPA'ens gennemførelse. Den klagende part anfører i sin anmodning den specifikke situation og/eller den omtvistede foranstaltning og gør rede for, hvordan situationen og/eller foranstaltningen er i strid med bestemmelserne i denne aftale.

Artikel 68

Nedsættelse af voldgiftspanelet

1. Voldgiftspanelet skal bestå af tre voldgiftsmænd.
2. Senest ti (10) dage efter indgivelsen af anmodningen om nedsættelse af et voldgiftspanel til det fælles udvalg for ØPA'ens gennemførelse konsulterer parterne hinanden for at nå frem til en aftale om voldgiftspanelets sammensætning.
3. Hvis parterne ikke kan nå til enighed om panelets sammensætning inden udløbet af fristen i stk. 2, kan de hver især anmode formanden for det fælles udvalg for ØPA'ens gennemførelse eller dennes stedfortræder om ved lodtrækning at udvælge alle tre medlemmer fra den liste, der er fastsat i henhold til artikel 83, hvoraf ét vælges blandt de personer, som den klagende part foreslår, ét vælges blandt de personer, som den indklagede part foreslår, og ét vælges blandt de personer, som de to parter har udpeget til at varetage formandshvervet. Er parterne enige om et eller flere medlemmer af panelet, udvælges de øvrige medlemmer efter samme procedure.
4. Formanden for det fælles udvalg for ØPA'ens gennemførelse eller dennes stedfortræder udvælger voldgiftsmændene ved lodtrækning senest fem (5) dage efter modtagelsen af den i stk. 3 omhandlede anmodning under overværelse af en repræsentant for hver part. Datoen og tidspunktet for udvælgelsen meddeles parterne. Unnlader en part at sende sin repræsentant efter en indkaldelse, påvirker dette på ingen måde udvælgelsens gyldighed.
5. Voldgiftspanelet anses for nedsat på den dato, på hvilken de tre voldgiftsmænd er udvalgt.
6. De nærmere regler for dækning af udgifterne til voldgift er fastsat i forretningsordenen.

Artikel 69

Interimsrapport fra voldgiftspanelet

Voldgiftspanelet forelægger, almindeligvis senest et hundrede og tyve (120) dage efter dets nedsættelse, parterne en interimsrapport, der indeholder både en beskrivende del og dets resultater og konklusioner. Parterne kan fremsætte skriftlige kommentarer over for voldgiftspanelet vedrørende præcise punkter i interimsrapporten senest femten (15) dage efter forelæggelsen heraf.

Artikel 70

Voldgiftspanelets kendelser

1. Voldgiftspanelet meddeler parterne og det fælles udvalg for ØPA'ens gennemførelse sin kendelse senest et hundrede og halvtreds (150) dage efter nedsættelsen. Finder voldgiftspanelet, at denne frist ikke kan overholdes, skal formanden for voldgiftspanelet meddele parterne og det fælles udvalg for ØPA'ens gennemførelse dette skriftligt med angivelse af årsagerne til forsinkelsen og datoen for, hvornår panelet kan afslutte sit arbejde. Kendelsen bør under ingen omstændigheder meddeles senere end et hundrede og firs (180) dage efter nedsættelsen af voldgiftspanelet.
2. I hastende tilfælde, herunder hvis der er tale om letfordærlige varer eller sæsonvarer, bestræber voldgiftspanelet sig på at afsige sin kendelse senest femoghalvfjerds (75) dage efter nedsættelsen af panelet. Kendelsen må under ingen omstændigheder afsiges senere end halvfems (90) dage efter nedsættelsen. Voldgiftspanelet kan senest ti (10) dage efter nedsættelsen afsige en foreløbig kendelse om, hvorvidt det anser sagen for at haste.
3. Hver part kan anmode voldgiftspanelet om at fremsætte en anbefaling til, hvordan den indklagede part kan bringe den manglende efterlevelse af aftalen til ophør.

Afdeling II – Efterlevelse

Artikel 71

Efterlevelse af voldgiftspanelets kendelse

Begge parter træffer de fornødne foranstaltninger til at efterleve voldgiftspanelets kendelse, og parterne bestræber sig i fællesskab på at fastsætte en frist herfor.

Artikel 72

Rimelig frist til efterlevelse

1. Senest tredive (30) dage efter voldgiftspanelets meddelelse af kendelsen til parterne meddeler den part, som kendelsen gik imod, skriftligt den klagende part og det fælles udvalg for ØPA'ens gennemførelse, hvor lang en frist der er nødvendig for at efterleve kendelsen (i det følgende benævnt "en rimelig frist").
2. Hvis der er uenighed mellem parterne om, hvad der er en rimelig frist til at efterleve voldgiftspanelets kendelse, anmoder den klagende part senest tyve (20) dage efter den i stk. 1 omhandlede meddelelse skriftligt voldgiftspanelet om at fastsætte en sådan frist. Denne anmodning meddeles samtidig til den anden part og til det fælles udvalg for ØPA'ens gennemførelse. Voldgiftspanelet meddeler parterne og det fælles udvalg for ØPA'ens gennemførelse sin kendelse senest tredive (30) dage efter indgivelsen af anmodningen.
3. Ved fastsættelsen af en rimelig frist tager voldgiftspanelet hensyn til, hvor lang tid det normalt vil tage den part, som kendelsen gik imod, at indføre love eller administrative bestemmelser som dem, denne part anser for nødvendige for at sikre efterlevelsen. Parterne kan fremlægge deres skøn over, hvor lang tid det normalt vil tage at træffe disse foranstaltninger. Voldgiftspanelet tager også hensyn til påviselige kapacitetsbegrænsninger, som kan påvirke indførelsen af de nødvendige foranstaltninger i den part, som kendelsen gik imod.

4. Hvis voldgiftspanelet eller nogle af dets medlemmer ikke kan træde sammen, finder de i artikel 68 fastsatte procedurer anvendelse. Fristen for meddelelse af kendelsen er femogfyrre (45) dage fra indgivelsen af den i stk. 2 omhandlede anmodning.
5. Den rimelige frist kan forlænges efter aftale mellem parterne.

Artikel 73

Prøvelse af foranstaltninger, der er truffet for at efterleve voldgiftspanelets kendelse

1. Den part, som kendelsen gik imod, meddeler, inden den rimelige frist udløber, den anden part og det fælles udvalg for ØPA'ens gennemførelse, hvilke foranstaltninger den har truffet for at efterleve voldgiftspanelets kendelse.
2. Hvis der er uenighed mellem parterne om, hvorvidt en foranstaltning meddelt efter stk. 1 er forenelig med bestemmelserne i denne aftale, kan den klagende part skriftligt anmode voldgiftspanelet om at afgøre spørgsmålet. Det skal af anmodningen fremgå, hvilke foranstaltninger sagen drejer sig om, og hvorfor disse foranstaltninger er i strid med bestemmelserne i denne aftale. Voldgiftspanelet meddeler sin kendelse senest halvfems (90) dage efter indgivelsen af anmodningen. I hastende tilfælde, herunder hvis der er tale om letfordærlige varer eller sæsonvarer, meddeler voldgiftspanelet sin kendelse senest femogfyrre (45) dage efter indgivelsen af anmodningen.
3. Hvis voldgiftspanelet eller nogle af dets medlemmer ikke kan træde sammen, finder de i artikel 68 fastsatte procedurer anvendelse. Fristen for meddelelse af kendelsen er hundrede og fem (105) dage fra indgivelsen af den i stk. 2 omhandlede anmodning.

Artikel 74

Midlertidige afbødende foranstaltninger i tilfælde af manglende efterlevelse

1. Hvis den part, som kendelsen gik imod, ikke meddeler, hvilke foranstaltninger der er truffet for at efterleve voldgiftspanelets kendelse, inden udløbet af den rimelige frist, eller hvis voldgiftspanelet finder, at de foranstaltninger, der er meddelt i henhold til artikel 73, stk. 1, ikke er forenelige med partens forpligtelser i henhold til artikel 71, skal den part, som kendelsen gik imod, på anmodning af den klagende part fremsætte et tilbud om midlertidig kompensation.
2. Hvis der ikke senest tredive (30) dage efter udløbet af den rimelige frist eller efter voldgiftspanelets kendelse i henhold til artikel 73 om, at efterlevelsforanstaltningerne ikke er forenelige med bestemmelserne i artikel 71, er opnået enighed om kompensation, er den klagende part berettiget til efter underretning af den anden part at indføre passende foranstaltninger. Ved indførelsen af sådanne foranstaltninger bestræber den klagende part sig på at vælge foranstaltninger, der mindst muligt påvirker opfyldelsen af målene i denne aftale. Ved indførelsen af de midlertidige foranstaltninger skal der i givet fald tages hensyn til konsekvenserne for de vestafrikanske staters økonomi, og disse foranstaltninger må ikke berøre udviklingsbistanden til Vestafrika.
3. Parten Den Europæiske Union udviser tilbageholdenhed ved anmodning om kompensation eller indførelse af passende foranstaltninger efter stk. 1 og 2 og tager hensyn til de vestafrikanske udviklingslandes situation.
4. Passende foranstaltninger eller kompensation er af midlertidig varighed og må kun anvendes, indtil de foranstaltninger, der ikke er i overensstemmelse, er trukket

tilbage eller ændret og gjort forenelige med bestemmelserne i artikel 71, eller indtil parterne er nået til enighed om at afslutte tvistbilæggelsesproceduren.

Artikel 75

Prøvelse af efterlevelseshforanstaltninger, der er truffet efter indførelsen af passende foranstaltninger

1. Den part, som kendelsen gik imod, meddeler den anden part og det fælles udvalg for ØPA'ens gennemførelse de foranstaltninger, der er truffet for at efterleve voldgiftspanelet's kendelse, og sin anmodning om, at anvendelsen af de foranstaltninger, der er truffet af den klagende part, bringes til ophør.
2. Hvis parterne ikke kan nå til enighed om, hvorvidt de meddelte foranstaltninger er forenelige med bestemmelserne i denne aftale senest tredive (30) dage efter indgivelsen af meddelelsen, anmoder den klagende part skriftligt voldgiftspanelet om at træffe afgørelse. Denne anmodning meddeles til den anden part og til det fælles udvalg for ØPA'ens gennemførelse. Voldgiftspanelet afgiver sin kendelse senest femogfyrre (45) dage fra indgivelsen af anmodningen, og den meddeles til parterne og det fælles udvalg for ØPA'ens gennemførelse. Hvis voldgiftspanelet når frem til, at de foranstaltninger, der er truffet, ikke er i overensstemmelse med de relevante bestemmelser i denne aftale, afgør voldgiftspanelet, om den klagende part fortsat kan anvende de indførte foranstaltninger. Hvis det finder, at foranstaltningerne er i overensstemmelse, bringes anvendelsen af de foranstaltninger, der er truffet af den klagende part, til ophør.
3. Hvis voldgiftspanelet eller nogle af dets medlemmer ikke kan træde sammen, finder de i artikel 68 fastsatte procedurer anvendelse. Fristen for meddelelse af kendelsen er tres (60) dage fra indgivelsen af den i stk. 2 omhandlede anmodning.

Afdeling III – Fælles bestemmelser og overgangsbestemmelser

Artikel 76

Gensidigt acceptabel løsning

Det står parterne frit for til enhver tid at finde en gensidigt acceptabel løsning på tvister. De meddeler det fælles udvalg for ØPA'ens gennemførelse en eventuel sådan løsning. Når en gensidigt acceptabel løsning er vedtaget, indstilles proceduren.

Artikel 77

Forretningsorden

Det fælles udvalg for ØPA'ens gennemførelse fastsætter selv sin forretningsorden senest tre (3) måneder efter nedsættelsen.

Artikel 78

Generelle og tekniske oplysninger

Voldgiftspanelet kan efter anmodning af en part eller på eget initiativ fra enhver kilde, herunder tvistens parter, indhente de oplysninger, det finder nødvendige med henblik på voldgiftsproceduren. Voldgiftspanelet har også ret til at søge den ekspertrådgivning, det finder nødvendig. Alle oplysninger, der er indhentet på denne måde, skal være tilgængelige for parterne, og de skal kunne fremsætte bemærkninger hertil.

Artikel 79

Sprogordning for partsindlæg

1. Parternes fælles arbejdsprog i løbet af forebyggelses- og tvistbilæggelsesprocedurer er engelsk, fransk eller portugisisk.
2. Parterne fremsætter deres skriftlige og mundtlige indlæg på et af disse tre officielle sprog.

Artikel 80

Fortolkningsregler

Voldgiftspanelet fortolker bestemmelserne i denne aftale i overensstemmelse med sædvanereglene for fortolkning af folkeretten, herunder Wienerkonventionen om traktatretten. Voldgiftspanelets kendelser kan ikke udvide eller begrænse de rettigheder og forpligtelser, der er fastsat i denne aftale.

Artikel 81

Voldgiftspanelets kendelser

1. Voldgiftspanelet træffer afgørelse ved enstemmighed. Hvis det ikke er muligt at nå frem til en enstemmig afgørelse, træffes afgørelsen ved flerstemmighed.
2. I kendelsen redegøres der for de faktiske omstændigheder, anvendeligheden af de relevante bestemmelser i denne aftale og begrundelsen for panelets resultater og konklusioner. Det fælles udvalg for ØPA'ens gennemførelse offentliggør voldgiftspanelets kendelse, medmindre det træffer afgørelse om ikke at gøre det.
3. I voldgiftspanelets kendelse skal det være udtrykkeligt angivet, på hvilken måde der er taget hensyn til den fleksibilitet, herunder den særlige og differentierede behandling, der er fastsat i denne aftale, og som en af parterne påberåber sig.
4. Uanset bestemmelserne i artikel 64 er de foranstaltninger, der er vedtaget for at efterleve voldgiftspanelets kendelse, specifikt rettet mod den eller de stater, om hvem det er konstateret, at dens eller deres foranstaltninger ikke er i overensstemmelse med denne aftale. Ingen stat kan derfor pålægges sanktioner, hvis forsømmelsen af en forpligtelse, der følger af denne aftale, ikke kan tilskrives denne stat.

Artikel 82

Overgangsbestemmelse

For at tage hensyn til Vestafrikas særlige situation aftaler parterne, at parten Den Europæiske Union i en overgangsperiode på ti (10) år fra denne aftales ikrafttrædelse fuldt ud prioriterer konsultationer og mægling som middel til tvistbilæggelse og udviser tilbageholdenhed i sine anmodninger.

KAPITEL 4

ALMINDELIGE BESTEMMELSER

Artikel 83

Liste over voldgiftsmænd

1. Det fælles udvalg for ØPA'ens gennemførelse opstiller senest tre (3) måneder efter dets nedsættelse en liste over femten (15) voldgiftsmænd. Hver part udpeger en tredjedel af voldgiftsmændene. De to parter udpeger i fællesskab den sidste tredjedel af voldgiftsmændene, som ikke er statsborgere i nogen af parterne, og som skal varetage formandshvervet i voldgiftspanelet. Det fælles udvalg for ØPA'ens gennemførelse sørger for, at listen altid er ajourført og fuldstændig, og at de forskellige ekspertområder inden for international handel og det økonomiske og handelsmæssige partnerskab mellem de to regioner er repræsenteret.
2. Voldgiftsmændene skal have specialiseret viden eller erfaringer inden for jura og international handel. De skal være uafhængige og handle efter deres egen overbevisning og må ikke modtage instrukser fra nogen organisation eller regering eller være tilknyttet nogen af parternes regering, og de skal overholde den adfærdskodeks, der er knyttet som bilag til forretningsordenen.

Artikel 84

Forholdet til WTO-forpligtelser

1. Voldgiftsorganer, der nedsættes efter denne aftale, har ikke beføjelse til at træffe afgørelse om tvister vedrørende parternes rettigheder og forpligtelser i henhold til overenskomsten om oprettelse af Verdenshandelsorganisationen (WTO).
2. Anvendelse af tvistbilæggelsesbestemmelserne i denne aftale er ikke til hinder for, at en sag indbringes for WTO, herunder også tvistbilæggelsessager. Har en part imidlertid med hensyn til en særlig foranstaltning indledt en tvistbilæggelsesprocedure enten i henhold til denne aftales artikel 67, stk. 1, eller i henhold til WTO-overenskomsten, må vedkommende ikke indlede en tvistbilæggelsesprocedure vedrørende samme foranstaltning ved en anden instans, før den første procedure er afsluttet. Med henblik på anvendelsen af dette stykke anses en part for at have indledt en tvistbilæggelsesprocedure i henhold til WTO-overenskomsten, når den anmoder om, at der nedsættes et voldgiftspanel i henhold til artikel 6 i WTO-forståelsen vedrørende reglerne og procedurerne for tvistbilæggelse.
3. Denne aftale er ikke til hinder for, at en part gennemfører en af WTO's tvistbilæggelsesorgan godkendt suspension af forpligtelser. WTO-overenskomsten er ikke til hinder for, at parterne suspenderer fordele i henhold til denne aftale.

Artikel 85

Frister

1. Alle de præklusive frister, der er fastsat i denne del, herunder voldgiftspanelernes frister til at træffe deres kendelser, udtrykkes i kalenderdage fra dagen efter den handling eller det forhold, som de vedrører. Hvis den sidste dag ikke er en arbejdsdag, forlænges fristen til den næste arbejdsdag.
2. Alle frister, der er omhandlet i denne del af aftalen, kan forlænges ved fælles aftale mellem parterne.

Artikel 86

Samarbejde

Parterne er enige om at samarbejde, herunder om finansielle aspekter, i overensstemmelse med bestemmelserne i del III, i forbindelse med juridisk bistand, og navnlig i forbindelse med kapacitetsopbygning, med henblik på at gøre det muligt for parten Vestafrika at anvende tvistbilæggelsesordningen i denne aftale.

DEL V

ALMINDELIGE UNDTAGELSER

Artikel 87

Almindelig undtagelsesklausul

Idet sådanne foranstaltninger ikke må anvendes på en måde, der udgør en vilkårlig eller uberettiget forskelsbehandling mellem parterne, hvor de samme forhold gør sig gældende, eller en skjult begrænsning af handelen med varer eller tjenesteydelser eller af etableringsretten, må intet i denne aftale fortolkes således, at det forhindrer nogen af parterne i at indføre eller håndhæve foranstaltninger:

- a) der er nødvendige af hensyn til den offentlige moral, orden eller sikkerhed
- b) der er nødvendige for at beskytte menneskers, dyrs eller planters liv eller sundhed
- c) der er nødvendige for at sikre overholdelse af love eller bestemmelser, og som ikke er uforenelige med bestemmelserne i denne aftale, herunder bestemmelser om:
 - i) forebyggelse af vildledende eller svigagtig praksis eller foranstaltninger til at imødegå betalingsmisligholdelser i forbindelse med kontrakter
 - ii) beskyttelse af enkeltpersoners privatliv i forbindelse med behandling og udbredelse af personoplysninger og beskyttelse af fortroligheden af personlige optegnelser og konti
 - iii) sikkerhed
 - iv) toldkontrol eller
 - v) beskyttelse af intellektuel ejendomsret
- d) der vedrører import og eksport af guld og sølv
- e) der vedrører beskyttelsen af nationale skatte af kunstnerisk, historisk eller arkæologisk værdi
- f) der vedrører bevarelsen af udtømmelige naturressourcer, såfremt sådanne foranstaltninger iværksættes i forbindelse med begrænsning af indenlandsk produktion eller forbrug af varer, begrænsning af indenlandsk levering eller forbrug af tjenesteydelser eller begrænsning af indenlandske investeringer
- g) der vedrører produkter fremstillet ved fængselsarbejde
- h) der er vigtige for erhvervelse og fordeling af produkter, som der er generel eller lokal mangel på. Disse foranstaltninger skal dog være i overensstemmelse med princippet om, at parterne har ret til en rimelig andel af de internationale forsyninger af sådanne produkter. Enhver af de ovennævnte foranstaltninger, som strider mod de øvrige bestemmelser i denne aftale, skal indstilles, så snart de omstændigheder, der affødte dem, ikke længere er til stede.

Artikel 88

Undtagelser af sikkerhedshensyn

1. Intet i denne aftale må fortolkes således:
 - a) at det af en part kræves, at den skal give oplysninger, hvis videregivelse den betragter som stridende mod dens væsentlige sikkerhedsinteresser
 - b) at parterne forhindres i at foretage en handling, som anses for nødvendig til beskyttelse af væsentlige sikkerhedsinteresser, når sådanne handlinger:
 - i) vedrører fissions- eller fusionsmaterialer eller materialer, af hvilke disse udvindes
 - ii) vedrører økonomiske aktiviteter, der udøves direkte eller indirekte med henblik på at forsyne et militært anlæg
 - iii) har tilknytning til produktion af eller handel med våben, ammunition og krigsmateriel
 - iv) vedrører offentlige indkøb, der er nødvendige for den nationale sikkerhed eller nationale forsvarsformål
 - v) foretages i krigstid eller anden krisetilstand i internationale forbindelser.
 - c) at parterne forhindres i at handle for at efterkomme forpligtelser, de har påtaget sig for at opretholde international fred og sikkerhed.
2. Det fælles udvalg for ØPA'ens gennemførelse underrettes i videst muligt omfang om, hvilke foranstaltninger der træffes i medfør af stk. 1, litra b) og c), og om, hvornår de bringes til ophør.

Artikel 89

Betalingsbalanceproblemer

1. Har en part alvorlige betalingsbalanceproblemer og udefrakommende finansielle vanskeligheder eller risikerer at få det, kan den indføre eller opretholde restriktive foranstaltninger med hensyn til handel med varer og tjenesteydelser og betalinger og kapitalbevægelser, også i forbindelse med direkte investering.
2. Parterne bestræber sig på så vidt muligt at undgå at anvende restriktive foranstaltninger som omhandlet i stk. 1.
3. Restriktive foranstaltninger, der indføres eller opretholdes i medfør af denne artikel, må ikke give anledning til forskelsbehandling, skal være tidsbegrænsede og må ikke gå ud over, hvad der er nødvendigt for at rette op på betalingsbalanceproblemerne og de udefrakommende finansielle vanskeligheder. De skal være i overensstemmelse med betingelserne i WTO-aftalerne og forenelige med vedtægterne for Den Internationale Valutafond, alt efter tilfældet.
4. Hvis en part opretholder eller har indført restriktive foranstaltninger eller ændringer heraf, skal den straks meddele dem til de andre parter og så hurtigt som muligt forelægge en tidsplan for deres afskaffelse.
5. Der afholdes omgående konsultationer i det fælles udvalg for ØPA'ens gennemførelse. Ved disse konsultationer vurderes den eller de pågældende parters betalingsbalancesituation og de restriktioner, der er indført eller opretholdes i henhold til denne artikel, under hensyntagen til bl.a.:

- a) betalingsbalanceproblemerne og de udefra kommende finansielle vanskeligheders art og omfang
 - b) det eksterne økonomiske og handelsmæssige miljø
 - c) alternative afhjælpende foranstaltninger, der kan tages i anvendelse.
6. Ved konsultationerne undersøges det, om de restriktive foranstaltninger er i overensstemmelse med stk. 3 og 4. Alle konklusioner af statistisk eller anden art, der forelægges af Den Internationale Valutafond vedrørende udenlandsk valuta, monetære reserver og betalingsbalancen, accepteres, og konklusionerne baseres på Den Internationale Valutafonds vurdering af den pågældende parts betalingsbalancesituation og eksterne finansielle situation.

Artikel 90

Skatter og afgifter

1. Intet i denne aftale eller i ordninger vedtaget på grundlag af denne aftale må fortolkes således, at parterne ved anvendelsen af de relevante bestemmelser i deres skattelovgivning hindres i at sondre mellem skatteydere i forskellige situationer, f.eks. på grundlag af bopæl eller på grundlag af, hvor de har investeret deres kapital.
2. Intet i denne aftale eller i ordninger vedtaget på grundlag af denne aftale må fortolkes således, at det er til hinder for vedtagelse eller håndhævelse af foranstaltninger til bekæmpelse af skattesvig og -unddragelse på grundlag af aftaler om afskaffelse af dobbeltbeskatning eller andre beskatningsaftaler eller på grundlag af indenlandsk skattelovgivning.
3. Intet i denne aftale berører parternes rettigheder og forpligtelser i henhold til skatteaftaler. Skulle nærværende aftale på et givet område være uforenelig med en sådan aftale, har sidstnævnte aftale forrang.

DEL VI

INSTITUTIONELLE BESTEMMELSER

Artikel 91

Fælles ØPA-organer

Der oprettes en institutionel ramme til overvågning og gennemførelse af den økonomiske partnerskabsaftale mellem parten Vestafrika og parten Den Europæiske Union, der omfatter følgende organer:

- a) Det fælles ØPA-råd Vestafrika-Den Europæiske Union
- b) Det fælles udvalg for ØPA'ens gennemførelse Vestafrika-Den Europæiske Union
- c) Det fælles parlamentariske ØPA-udvalg Vestafrika-Den Europæiske Union
- d) Det blandede rådgivende udvalg Vestafrika-Den Europæiske Union

Artikel 92

Det fælles ØPA-råd Vestafrika-Den Europæiske Union

1. Det fælles ØPA-råd Vestafrika-Den Europæiske Union overvåger gennemførelsen af denne aftale. Det træder sammen på ministerplan.
2. Uden at det berører de opgaver, der ved Cotonouaftalens artikel 15 er pålagt AVS-EU-Ministerrådet, sikrer det fælles ØPA-råd Vestafrika-Den Europæiske Union anvendelsen af denne aftales institutionelle rammer samt gennemførelsen af aftalen og overvåger, at målene i den opfyldes. Det behandler også alle vigtige spørgsmål, som opstår i forbindelse med denne aftale, samt alle andre bilaterale, multilaterale eller internationale spørgsmål, der er af fælles interesse, og som berører det økonomiske og handelsmæssige partnerskab mellem parterne.
3. Det fælles ØPA-råd Vestafrika-Den Europæiske Union behandler også forslag og henstillinger fra parterne om ændring af denne aftale. jf. procedurerne i artikel 111.
4. Det fælles ØPA-råd Vestafrika-Den Europæiske Union træder sammen én gang hvert andet år. Det kan også træde sammen til ekstraordinær session, hvis omstændighederne kræver det.

Artikel 93

Sammensætning og forretningsorden

1. Det fælles ØPA-råd Vestafrika-Den Europæiske Union består af medlemmerne af Rådet for Den Europæiske Union og medlemmerne af Europa-Kommissionen på den ene side og af medlemmerne af det ministerielle ØPA-opfølgingsudvalg Vestafrika-Den Europæiske Union samt formændene for ECOWAS-Kommissionen og UEMOA-Kommissionen på den anden side.
2. Det fælles ØPA-råd Vestafrika-Den Europæiske Union fastsætter selv sin forretningsorden.
3. Formandskabet i det fælles ØPA-råd Vestafrika-Den Europæiske Union varetages på skift af en repræsentant for parten Den Europæiske Union og en repræsentant for parten Vestafrika i overensstemmelse med bestemmelserne i forretningsordenen.
4. Det fælles ØPA-råd Vestafrika-Den Europæiske Union aflægger regelmæssigt beretning om anvendelsen af denne aftale over for Ministerrådet, der er nedsat ved Cotonouaftalens artikel 15.
5. Medlemmerne af det fælles råd Vestafrika-Den Europæiske Union kan lade sig repræsentere i overensstemmelse med bestemmelserne i forretningsordenen.

Artikel 94

Beslutningskompetence og -procedurer

1. For at opfylde målene i denne aftale har det fælles ØPA-råd Vestafrika-Den Europæiske Union bemyndigelse til at træffe afgørelse i alle spørgsmål, der er omfattet af denne aftale.
2. Afgørelserne er bindende for parterne, som træffer alle de nødvendige foranstaltninger for at gennemføre dem i overensstemmelse med hver parts egne regler.
3. Det fælles ØPA-råd Vestafrika-Den Europæiske Union kan også fremsætte henstillinger.

4. Det fælles ØPA-råd Vestafrika-Den Europæiske Union træffer afgørelser og fremsætter henstillinger efter fælles aftale mellem parterne.

Artikel 95

Det fælles udvalg for ØPA'ens gennemførelse Vestafrika-Den Europæiske Union

1. Det fælles ØPA-råd Vestafrika-Den Europæiske Union bistår i udførelsen af sine opgaver af det fælles udvalg for ØPA'ens gennemførelse, der består af højtstående embedsmænd eller deres repræsentanter, der er behørigt udpeget af parterne. Parterne kan forelægge det fælles råd for ØPA'ens gennemførelse ethvert spørgsmål vedrørende anvendelsen af aftalen eller opfyldelsen af målene heri.
2. Det fælles ØPA-råd fastsætter og vedtager forretningsordenen for det fælles udvalg for ØPA'ens gennemførelse. Formandskabet i det fælles udvalg for ØPA'ens gennemførelse varetages skiftevis af en repræsentant for den ene eller den anden af parterne for et (1) år ad gangen. Det aflægger hvert år beretning over for det fælles ØPA-råd Vestafrika-Den Europæiske Union.
3. Det fælles udvalg for ØPA'ens gennemførelse har navnlig følgende opgaver:
 - a) Inden for handel:
 - i) at sikre gennemførelsen og den korrekte anvendelse af bestemmelserne i denne aftale og at drøfte og fremsætte henstillinger om samarbejdsprioriteringer i den forbindelse
 - ii) at overvåge den videre udvikling af bestemmelserne i denne aftale og at evaluere resultaterne af dens anvendelse
 - iii) at træffe foranstaltninger til at undgå tvister og til at bilægge tvister, der måtte opstå vedrørende fortolkningen eller anvendelsen af aftalen, jf. bestemmelserne i del IV
 - iv) at bistå det fælles ØPA-råd Vestafrika-Den Europæiske Union med udførelsen af dets opgaver
 - v) at overvåge udviklingen inden for regional integration og med hensyn til de økonomiske og handelsmæssige forbindelser mellem parterne
 - vi) at overvåge og vurdere virkningen af gennemførelsen af denne aftale på den bæredygtige udvikling i parterne
 - vii) at drøfte og træffe foranstaltninger, der kan lette handel, investering og forretningsmuligheder mellem parterne
 - viii) at drøfte et hvilket som helst spørgsmål, der vedrører denne aftale, eller som kan påvirke opfyldelsen af målene i den.
 - b) Inden for udvikling:
 - i) at bistå det fælles ØPA-råd Vestafrika-Den Europæiske Union med udførelsen af dets opgaver med hensyn til spørgsmål om udviklingssamarbejde, der er omfattet af denne aftale
 - ii) at overvåge gennemførelsen af de bestemmelser om udviklingssamarbejde, der er fastsat i denne aftale, og at koordinere indsatsen med tredjepartsdonorer

- iii) at fremsætte henstillinger om handelsmæssigt samarbejde mellem parterne
 - iv) at føre løbende tilsyn med samarbejdsprioriteringerne i denne aftale og at fremsætte henstillinger om inddragelse af nye prioriteringer, hvis det er relevant
 - v) at revurdere og drøfte samarbejdsspørgsmål vedrørende regional integration og gennemførelse af denne aftale.
4. Ved udførelsen af sine opgaver kan det fælles udvalg for ØPA'ens gennemførelse:
- a) nedsætte og overvåge særlige udvalg eller organer, der har til opgave at beskæftige sig med anliggender, der henhører under dets kompetence, og bestemme, hvorledes de skal sammensættes, og hvilke opgaver de skal have, samt fastsætte deres forretningsorden
 - b) behandle alle spørgsmål i henhold til denne aftale og ved udøvelsen af sit hverv træffe egnede foranstaltninger
 - c) træffe afgørelser eller fremsætte henstillinger i de tilfælde, der er omhandlet i denne aftale, eller hvor det fælles ØPA-råd Vestafrika-Den Europæiske Union har givet det sådanne gennemførelsesbeføjelser. I sådanne tilfælde træffer det fælles udvalg for ØPA'ens gennemførelse afgørelse eller fremsætter henstillinger efter fælles aftale mellem parterne.
5. Det fælles udvalg for ØPA'ens gennemførelse træder sammen én gang om året for at foretage en overordnet gennemgang af gennemførelsen af denne aftale; møderne finder sted på et tidspunkt og med en dagsorden, som parterne er blevet enige om på forhånd, og afholdes skiftevis i hver af regionerne. Hvis det er nødvendigt, kan det fælles udvalg for ØPA'ens gennemførelse træde sammen til ekstraordinær session for at udføre de i stk. 3, litra a) og b), omhandlede opgaver.

Artikel 96

Det fælles parlamentariske udvalg Vestafrika-Den Europæiske Union

1. Det fælles parlamentariske udvalg Vestafrika-Den Europæiske Union er et forum for samråd og dialog mellem medlemmerne af Europa-Parlamentet og medlemmerne af ECOWAS- og UEMOA-parlamenterne. Det træder sammen med mellemrum, som det selv fastsætter. Det samarbejder med Den Blandede Parlamentariske Forsamling, der er omhandlet i Cotonouaftalens artikel 17.
2. Det fælles parlamentariske udvalg Vestafrika-Den Europæiske Union består af medlemmer af Europa-Parlamentet på den ene side og medlemmer af de regionale parlamenter i Vestafrika på den anden side. Repræsentanter for parterne kan deltage i møder i det fælles parlamentariske udvalg Vestafrika-Den Europæiske Union.
3. Det fælles parlamentariske ØPA-udvalg Vestafrika-Den Europæiske Union fastsætter selv sin forretningsorden og underretter det fælles ØPA-råd Vestafrika-Den Europæiske Union herom.
4. Formandskabet i det fælles parlamentariske ØPA-udvalg Vestafrika-Den Europæiske Union varetages på skift af et medlem af Europa-Parlamentet og et medlem af ECOWAS- og UEMOA-parlamenterne i overensstemmelse med bestemmelserne i forretningsordenen.

5. Det fælles parlamentariske ØPA-udvalg Vestafrika-Den Europæiske Union kan anmode det fælles ØPA-råd Vestafrika-Den Europæiske Union om relevante oplysninger vedrørende gennemførelsen af denne aftale, og det fælles ØPA-råd Vestafrika-Den Europæiske Union skal udlevere de ønskede oplysninger til udvalget.
6. Det fælles parlamentariske ØPA-udvalg Vestafrika-Den Europæiske Union orienteres om afgørelser og henstillinger fra det fælles ØPA-råd Vestafrika-Den Europæiske Union.
7. Det fælles parlamentariske ØPA-udvalg Vestafrika-Den Europæiske Union kan fremsætte henstillinger til det fælles ØPA-råd Vestafrika-Den Europæiske Union og til det fælles udvalg for ØPA'ens gennemførelse.

Artikel 97

Det blandede rådgivende udvalg Vestafrika-Den Europæiske Union

1. Det blandede rådgivende udvalg har til opgave at hjælpe det fælles ØPA-råd Vestafrika-Den Europæiske Union med at fremme dialogen og samarbejdet mellem arbejdsmarkedets parter og de økonomiske interesseorganisationer i de to parter. Denne dialog og dette samarbejde skal berøre alle økonomiske, sociale og miljømæssige aspekter af forbindelserne mellem parterne, som bringes op under gennemførelsen af denne aftale.
2. Medlemmerne af det blandede rådgivende udvalg Vestafrika-Den Europæiske Union udvælges af Det fælles ØPA-råd Vestafrika-Den Europæiske Union med henblik på at sikre, at alle berørte aktører repræsenteres bredt.
3. Det blandede rådgivende udvalg Vestafrika-Den Europæiske Union gennemfører sine aktiviteter i samråd med det fælles ØPA-råd Vestafrika-Den Europæiske Union eller på eget initiativ og fremsætter henstillinger til Det fælles ØPA-råd Vestafrika-Den Europæiske Union. Repræsentanter for parterne deltager i møderne i det blandede rådgivende udvalg.
4. Det blandede rådgivende udvalg Vestafrika-Den Europæiske Union fastsætter selv sin forretningsorden efter aftale med det fælles ØPA-råd Vestafrika-Den Europæiske Union. Det træder sammen med mellemrum, som det selv fastsætter.
5. Det blandede rådgivende ØPA-udvalg Vestafrika-Den Europæiske Union kan fremsætte henstillinger til det fælles ØPA-råd Vestafrika-Den Europæiske Union og til det fælles udvalg for ØPA'ens gennemførelse.

Artikel 98

Finansiering af anvendelsen af de institutionelle rammer

Parterne er enige om at samarbejde med henblik på finansieringen af de i artikel 91 omhandlede organer i overensstemmelse med bestemmelserne i denne aftales del III. Finansieringsordningerne fastsættes ved disse organers forretningsordener efter aftale med det fælles ØPA-råd.

DEL VII

AFSLUTTENDE BESTEMMELSER

Artikel 99

Definition af parterne og opfyldelse af forpligtelser

1. De kontraherende parter i denne aftale er parten Den Europæiske Union og parten Vestafrika.
2. Parten Den Europæiske Union omfatter Den Europæiske Union og dens medlemsstater eller Den Europæiske Union eller dens medlemsstater i overensstemmelse med deres respektive beføjelser som fastlagt i traktaten om Den Europæiske Union og traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde.
3. Parten Vestafrika omfatter Det Økonomiske Fællesskab af Vestafrikanske Stater (ECOWAS), Den Vestafrikanske Økonomiske og Monetære Union (UEMOA) og deres medlemsstater i overensstemmelse med deres respektive beføjelser som fastlagt i ECOWAS- og UEMOA-traktaterne og Mauritanien.
4. Parterne træffer alle almindelige eller særlige foranstaltninger, som er nødvendige for, at de kan opfylde deres forpligtelser, og drager omsorg for, at målene i denne aftale nås.

Artikel 100

Kontaktpunkter og udveksling af oplysninger

1. For at fremme kommunikationen og sikre en effektiv gennemførelse af denne aftale udpeger parterne hver især et kontaktpunkt fra og med denne aftales ikrafttrædelse. Udpegelsen af kontaktpunkter berører ikke den specifikke udpegelse af kompetente myndigheder, hvis der er fastsat specifikke bestemmelser herom i denne aftale.
2. Hvis en part anmoder herom, skal kontaktpunktet for den anden part oplyse, hvilken myndighed eller hvilken embedsmand der er ansvarlig i spørgsmål vedrørende gennemførelsen af denne aftale, og yde den fornødne støtte med henblik på at lette kommunikationen med den anmodende part.
3. Hvis den anden part anmoder herom, og hvis det ligger inden for lovens rammer, skal hver part gennem sit kontaktpunkt levere oplysninger og straks besvare ethvert spørgsmål fra den anden part om en foreslået eller allerede indført foranstaltning, der kan påvirke handelen mellem parterne.

Artikel 101

Gennemsigtighed

1. Parterne sikrer, at deres love, bestemmelser, procedurer og administrative afgørelser af generel rækkevidde samt internationale forpligtelser vedrørende handelsspørgsmål, der er omfattet af denne aftale, straks offentliggøres og bringes til den anden parts kendskab.
2. Uden at det berører gennemsigtighedsbestemmelserne i denne aftale, anses de i denne artikel omhandlede oplysninger for leveret, når de er stillet til rådighed gennem passende underretning af WTO, eller når de er blevet offentliggjort på den pågældende parts officielle offentligt tilgængelige og gratis websted.

Artikel 102

Fortrolighed

Intet i denne aftale forpligter en part til at videregive fortrolige oplysninger, hvis offentliggørelse ville være til hinder for retshåndhævelsen eller på anden måde stride mod offentlige interesser, eller som ville skade bestemte offentlige eller private virksomheders legitime forretningsinteresser, undtagen i det omfang det måtte være nødvendigt at videregive dem i forbindelse med en tvistbilæggelsesprocedure i henhold til del IV i denne aftale. Hvis et panel, der er nedsat i henhold til artikel 68, anser en sådan udlevering for nødvendig, skal panelet sikre, at der ikke på nogen måde sker brud på fortroligheden.

Artikel 103

Regional præference

1. Denne aftale forpligter ikke en part til at indrømme en part en gunstigere behandling end den, der anvendes internt i parterne som led i deres respektive regionale integrationsproces.
2. Hvis en vestafrikansk stat eller dens økonomiske fællesskaber indrømmer Den Europæiske Union eller en af dens medlemsstater en gunstigere behandling eller en fordel i henhold til denne aftale og omvendt, er alle signatarer af denne aftale også omfattet heraf, omgående og betingelsesløst.
3. Bestemmelserne i denne aftale må ikke fortolkes således, at de forpligter Den Europæiske Union eller parten Vestafrika til at indrømme hinanden en præferencebehandling, som måtte følge af, at Den Europæiske Union eller Det Økonomiske Fællesskab af Vestafrikanske Stater og Mauretania er part i en aftale om regional økonomisk integration på datoen for denne aftales ikrafttrædelse.

Artikel 104

Regionerne i Den Europæiske Unions yderste periferi

1. I betragtning af at regionerne i Den Europæiske Unions yderste periferi og parten Vestafrika ligger geografisk tæt på hinanden, og med henblik på at styrke de økonomiske og sociale forbindelser mellem disse regioner og parten Vestafrika bestræber parterne sig på især at fremme samarbejdet inden for alle de områder, der er omfattet af denne aftale, samt at lette handelen med varer og tjenesteydelser, fremme investeringer og tilskynde til transport- og kommunikationsforbindelser mellem regionerne i den yderste periferi og parten Vestafrika.
2. Målene i stk. 1 forfølges så vidt muligt gennem tilskyndelse til de vestafrikanske staters og regionerne i den yderste periferis fælles deltagelse i EU's rammeprogrammer og særprogrammer på de områder, der er omfattet af denne aftale.
3. Parten Den Europæiske Union bestræber sig på at sikre koordineringen mellem de forskellige finansielle instrumenter under EU's samhørigheds- og udviklingspolitikker for at fremme samarbejdet mellem parten Vestafrika og regionerne i Den Europæiske Unions yderste periferi på de områder, der er omfattet af denne aftale.
4. Denne aftale er ikke til hinder for, at parten Den Europæiske Union anvender eksisterende foranstaltninger, der har til formål at tage hensyn til den strukturelle sociale og økonomiske situation i regionerne i den yderste periferi, jf. artikel 349 i traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde.

Artikel 105

Forhold til andre aftaler

1. Intet i denne aftale må fortolkes således, at det forhindrer parten Den Europæiske Union eller en af de vestafrikanske stater i at indføre foranstaltninger, der anses for relevante i forbindelse med denne aftale, i overensstemmelse med de relevante bestemmelser i Cotonouaftalen.
2. Parterne er enige om, at denne aftale ikke forpligter dem til at handle i modstrid med deres forpligtelser i henhold til WTO.

Artikel 106

Rendezvous-klausul

1. Parterne er enige om at fortsætte forhandlingerne for at nå til enighed om en endelig regional aftale.
2. Uden at det berører indholdet af nedenstående emner, og uden at foregribe resultaterne af disse forhandlinger forpligter parterne sig gensidigt til at drøfte:
 - a) tjenesteydelser
 - b) intellektuelle ejendomsrettigheder og innovation, herunder traditionel viden og genetiske ressourcer
 - c) løbende betalinger og kapitalbevægelser
 - d) beskyttelse af personoplysninger
 - e) investeringer
 - f) konkurrence
 - g) forbrugerbeskyttelse
 - h) bæredygtig udvikling
 - i) offentlige udbud.
3. Med henblik på målene i stk. 1 og inden seks (6) måneder efter indgåelsen af denne aftale vedtager parterne en køreplan, der fastsætter tidsplanen og bestemmelserne for disse forhandlinger.

Artikel 107

Ratifikation og ikrafttræden

1. Denne aftale ratificeres eller godkendes af signatarerne i overensstemmelse med deres respektive forfatningsmæssige regler og procedurer.
2. Denne aftale træder i kraft på den første dag i den første måned, der følger efter datoen for alle EU-medlemsstaternes og mindst to tredjedele af de vestafrikanske staters deponering af ratifikationsinstrumenterne og deponeringen af instrumentet for Den Europæiske Unions godkendelse af denne aftale.
3. Vestafrika og Den Europæiske Union aftaler ved notifikation midlertidigt at anvende aftalen helt eller delvis frem til aftalens ikrafttrædelse. Der gives notifikation om den midlertidige anvendelse til depositaren. Aftalen anvendes midlertidigt en (1) måned efter modtagelsen af den sidste notifikation om midlertidig anvendelse.

4. Hvis parterne i afventning af denne aftales ikrafttrædelse beslutter at anvende den midlertidigt, betragtes alle henvisninger til ikrafttrædelsesdatoen som henvisninger til den dato, hvor en sådan midlertidig anvendelse får virkning.
5. Uanset stk. 3 kan Vestafrika og Den Europæiske Union træffe foranstaltninger til at anvende aftalen helt eller delvis før den midlertidige anvendelse, i det omfang det er muligt.

Artikel 108

Depositarer

Ratifikations- og godkendelsesinstrumenterne deponeres for parten Den Europæiske Unions og dens medlemsstaters vedkommende hos Generalsekretariatet for Rådet for Den Europæiske Union og for de vestafrikanske staters vedkommende hos Kommissionen for Det Økonomiske Fællesskab af Vestafrikanske stater. Kommissionen for Det Økonomiske Fællesskab af Vestafrikanske stater og Generalsekretariatet for Rådet for Den Europæiske Union underretter omgående signatarerne herom.

Artikel 109

Varighed

1. Denne aftale indgås for et ubestemt tidsrum.
2. Hver part kan skriftligt meddele den anden part, at den agter at opsigte denne aftale.
3. Opsigelsen får virkning seks (6) måneder efter meddelelsen.

Artikel 110

Territorial anvendelse

Denne aftale gælder på den ene side for de territorier, hvor traktaten om oprettelse af Den Europæiske Union finder anvendelse, og på de betingelser, der er fastsat i denne traktat, og på den anden side for de vestafrikanske staters territorier. Begrebet "territorium" i denne aftale skal forstås i denne betydning.

Artikel 111

Revisionsklausul

1. Parterne er enige om at foretage en evaluering eller revision af denne aftale hvert femte år fra ikrafttrædelsesdatoen, alt efter hvad der er hensigtsmæssigt, og i overensstemmelse med bestemmelserne i artikel 92.
2. Senest tolv (12) måneder før hver femårige periode udløber, meddeler parterne hinanden, hvilke bestemmelser i aftalen de ønsker revurderet med henblik på en eventuel ændring. Ti (10) måneder før hver femårige periode udløber, indleder parterne forhandlinger for at undersøge, hvilke ændringer der eventuelt skal foretages i aftalen. Denne revision foretages på baggrund af de erfaringer, parterne har gjort i løbet af aftalens gennemførelse.
3. Uanset denne frist kan parterne overveje at revidere denne aftale, hvis det er nødvendigt, navnlig ved udløbet af Cotonouaftalen.

4. Hvis en part anmoder om en revurdering af en af denne aftales bestemmelser, har den anden part en frist på to (2) måneder til at anmode om, at revurderingen også kommer til at omfatte andre bestemmelser, der har tilknytning til dem, som den første anmodning drejer sig om.

Artikel 112

Nye medlemsstaters tiltrædelse af Den Europæiske Union

1. Det fælles ØPA-råd Vestafrika-Den Europæiske Union underrettes om alle anmodninger fra et tredjeland om at blive medlem af Den Europæiske Union. Under forhandlingerne mellem Den Europæiske Union og ansøgerlandet giver parten Den Europæiske Union parten Vestafrika alle relevante oplysninger, og tilsvarende underretter parten Vestafrika parten Den Europæiske Union om sine ønsker, således at der fuldt ud kan tages hensyn hertil. Parten Den Europæiske Union underretter parten Vestafrika om enhver tiltrædelse af Den Europæiske Union.
2. Nye medlemmer af Den Europæiske Union bliver kontraherende part i denne aftale fra tiltrædelsesdatoen ved en bestemmelse herom i tiltrædelsesakten. Hvis akten om tiltrædelse af Den Europæiske Union ikke indeholder bestemmelse om medlemsstatens automatiske tiltrædelse af denne aftale, tiltræder den pågældende medlemsstat aftalen ved at deponere en tiltrædelsesakt hos Generalsekretariatet for Rådet for Den Europæiske Union, som sender en attesteret kopi heraf til parten Vestafrika.
3. Parterne undersøger virkningerne af nye medlemsstaters tiltrædelse af Den Europæiske Union for denne aftale. Det fælles ØPA-råd Vestafrika-Den Europæiske Union kan træffe alle nødvendige overgangs- eller ændringsforanstaltninger.

Artikel 113

Autentiske tekster

Denne aftale er udfærdiget i to eksemplarer på bulgarsk, dansk, engelsk, estisk, finsk, fransk, græsk, italiensk, kroatisk, lettisk, litauisk, maltesisk, nederlandsk, polsk, portugisisk, rumænsk, slovakisk, slovensk, spansk, svensk, tjekkisk, tysk og ungarsk, idet hver af disse tekster har samme gyldighed.

Artikel 114

Bilag

Bilagene, protokollerne og erklæringerne til denne aftale udgør en integrerende del af denne.

PARTERNES UNDERSKRIFT

LISTE OVER BILAG

- Bilag A: Protokol om definitionen af "produkter med oprindelsesstatus" og metoder for administrativt samarbejde
- Bilag B: Told på produkter med oprindelse i Vestafrika
- Bilag C: Told på produkter med oprindelse i Den Europæiske Union
- Bilag D: Tillæg til kapitel 3 om tekniske handelshindringer og sundheds- og plantesundhedsforanstaltninger
- Bilag E: Protokol om gensidig administrativ bistand i toldspørgsmål
- Bilag F: Protokol om ØPA-udviklingsprogrammet (PAPED)